ALTINCI SENE — N° 2004

Başmuharriri
YUNUS NADİ

İdarehanesi: Düyunuumumiye karşısında dairei mahsusa
Telgraf: İstanbul Cumhuriyet-
Posta kutusu: N° 246
Telefon: Başmuharrir: 2366 Tahrir müdürü: 2236
İdare müdürü: 2365, Kitap kısmı: 472

Cumhuriyet

HER GÜN SABAHLARI ÇIKAR, SİYASÎ TÜRK GAZETESİ

CUMA 6 KÂNUNUEVVEL 1929

ABONE ŞERAİTİ

MÜDDET	Türkiye için	Hariç için
Seneliği	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylığı	750 Kr.	1450 Kr.
3 aylığı	400 Kr.	800 Kr.

Nüshası her yerde 5 KURUŞTUR

İsmet Pş. Hz. Dün Gazetecilere Bir Çay Ziyafeti Verdi

Para mes'elesinde halk ve hünûmet

Kendimizi bu sene paramızın kıymeti tesbit etmeğe doğru atılacak ilk adımların arifesinde görüyoruz. ...rası gelince hükûmet lisanı ile de ...ütün vuzuh ve sarahati ile ifade olu...cağı üzere bu mes'elede vazife yalnız hükûmetin değildir, bu mühim iş ile ...ta hükûmet olarak bütün millet alâkadar olmak lâzım gelecektir. İngiliz ...asının son tereffüleri hepimizi biraz ...urttı, cümlemiz zaman zaman az çok ...ret hislerine kapılmaktan kendimizi alamıyoruz. Ne oluyoruz, ne olacak, ...i sualler kafamızı işgal ediyor.

Her şeyden evvel şurasını açık söyliyelim ki İngiliz lirasının yükselmesini, başka türlü ifade ile bizim kendi paramızın düşmesinde gayri tabiî ve fevkalâde sebepler aramak abestir. Tabiat ve cemiyet sahnesinde fevkalâde hiç bir şey yoktur. Her hâdise, ...unılması imkânı olmıyan bir takım ...eğişmez kanunların neticesidir. Muayyen sebepler ve muayyen muhitler ...ni neticeleri doğurmakta devam ederler. Her hangi bir millî paranın kıymetinde düşüklük olması, bilhassa o memleketin hariçle münasebatındaki ...ihtar muvazenesizlikten ileri gelir. Eğer siz bu sebebi ortadan kaldırırsanız neticede behemehal normal vaziyete gelecek, yani ortada sizin ıztırabınızı ...ip olan vaziyet bertaraf olacak, yaparanızın kıymeti düzelecektir. Bu yalnız hükûmetin ısdar edeceği ...unlarla temin olunabilir bir vaziyet değildir. Bu mes'elede bütün milletin dikkat ve himmetine ihtiyaç vardır. Hükûmetin alacağı tedbirler ve göstereceği yollar halkın hüsnü telâkki ve hüsnü tatbiki ile teyit olunmak ...ndır.

Bizim paramızın kıymetinin ilânihaye düşmesi için hiç bir sebep yoktur, bu mümkün, hatta mutasavver de değildir. Türk parası dokuz on sene zarfında tedriç ile düşerek şimdiki hale gelebildi. Parayı ilânihaye düşürecek ...nihayet onu sıfıra müncer kılabilecek belli başlı bir tek sebep vardır: (inflation), yani hükûmetçe karşılığı düşünülmeksizin alabildiğine para çıkarmak hâdisesi. Türkiye Büyük Millet Meclisi teşekkül ettiğinden bugüne kadar Millî Cumhuriyet hükûmetimiz bu ...a gitmekten en kat'î surette sakınmış, piyasaya, mevcut para haricinde ...tek lira dahi çıkarmamıştır. Ortada... 150 milyon lira tedavül ihtiyacına ...kâfi görülemez. Buna rağmen millî hükûmet bir tek santim fazla para çıkarmaktan imtina etmiştir. Mevcut parasa bütün Türk millet ve memleketinin umumî kefâleti altındadır. Teşkili ...dest bulunan Devlet Bankası ise ona ...ün dünyada kabul olunan teminat ...âlini ayrıca verecektir. Onun için ...de para şimdiye kadar hiç gelişi güzel düşmemiştir ve düşmez. Binaenaleyh bizde ilânihaye sukut olmamıştır olamaz. Sukut eden miktar ise tasebepler tahtındadır, ve kabul etmek lâzımdır ki tabiî sebepleri kadar... Ve böyle olunca o sebepleri bertaraf etmekle bu sukutu dahi bertaraf ...ek elimizdedir demek olur.

Bu izahat Türk parasının hakikî va...et ve kıymetini göstermeğe matuf... Onları burada bir daha tekrar et...ten maksadımız zihinlerde en ufak ...phe kalmamasını temin etmek için... Halkın vaziyeti çok iyi bilmesi ve ...acak tedbirlere en geniş bir kalp ...itimat etmesi lâzımdır. Umumun iti...ı vaziyetin salâhını teshil ve hatta ...il edecek en müessir âmillerden bi...r. Paramızın kıymet ve itibarına iti...et etmemek için hiç bir sebep yoktur. ...tereffüler fazla ithalât gibi, hari...fazla tediyat gibi sebeplerden ileri ...miştir. İşte paranın ıslahı matlup ...uğu zaman bu sebepler ortadan kal...mak suretile tabiî vaziyet iade e...miş olacaktır.

Paramızın ıslahına daha evvel teşebbüs olunamaz mı idi? Zâhir olunamaz... ki olunmamış. Filhakika para kıymetinin ıslahı mes'elesinde istical ile ...eket ederek sun'î tedbirlere baş vurmakta esaslı bir faide yoktur. Esaslı ...de esaslı tedbirlerden gelecektir. ...un için de büyük bir itidali dem ile ...iyetin hakikatini görmeğe ve bilmeğe ihtiyaç vardı.

Netekim paranın ıslahı demek onun İngiliz lirasında olduğu gibi- altın ile ...abaş kılınması demek değildir. E...r para hangi şekiller ve şartlar da... ...ndır olursa olsun, bir kere sıklet merkezinden oynadı mı, onu en tabiî ...de bulunduğu aşağı bir kıymet ü...inden tesbit etmek en makul ve hatta en zarurî iş olur. Çünkü umumun serveti az çok zararla paranın tahavvülâtını takip etmektedir. Epeyce sukut etmiş bir parayı altın kıymetine irca etmek demek, bir takım insanları mahvü perişan etmek demek olabilir. Bir kere sıklet merkezinden oynamış bir paranın daha ziyade düşmesi zarar olduğu gibi onun birdenbire yükseltilemesi dahi zarardır.

Bu seneden itibaren tedbirleri alınmağa başlanırsa Türk parasını İngilz'e nisbetle meselâ 1000 kuruş hatlerinde tesbit etmek mümkün olur gibi görünüyor, ve para bir kere bu hatte tesbit olunarak artık bir daha o hatteen ileri geri gitmemesi esbabı temin olunursa bu hatte dahi paramız altın kıymetini haiz olacaktır. Her hangi millî bir paranın her hangi bir hatte tesbiti ona hemen hemen altın kıymetini vermek demektir. Buna yeni nisbetli bir altın kıymeti diyebiliriz. İşte pek çok memleketlerde yapılan ve bizde de yapılacak olan ıslah ameliyesi bu şekilde olacaktır, ve temin edebiliriz ki artık bu çok geçmeden behemehal olacaktır.

Halkın kendi parasına, kendi sâyü ameli sermayesine, memleketin servet ve kabiliyetine, hükûmetin dikkat ve hamiyetine itimat etmesi lâzımdır. Sakarya'yı ve Dumlupınar'ı yapan bu millet ve memleketin yanında paranın ıslahı ameliyesi nisbetle adeta çocuk oyuncağı kabilinden çok kolay bir şeydir.

Yunus Nadi

İngiliz lirası "1073„ e düştü

Hükûmetin ittihaz ettiği ciddî tedbirler ilk hamlede tesirini gösterdi, cebrî istikraz şayiasını kimlerin çıkardığı tahkik ediliyor

Resmî tebliğ

Ankara 5 (A.A) — Hükûmet tarafından türk evrakı nakdiyesinin ortadan kesilmesi veya her hangi bir suretle cebrî bir istikraz aktedileceği hakkında çıkarılan ve gayri meşru istifadeler teminine matuf olarak işaa edildiğinde şüphe olmıyan haberleri en kat'i surette tekzibe Anadolu ajansı mezundur.

Borsa salonunun dahiline bir nazar - Hükûmetin dün neşrettiği resmî tebliğ

Sterlin nasıl tenezzül etti?

İngiliz lirasının tereffüüne karşı hükûmetçe ittihaz edilen tedabir dün Borsada derhal hayırlı tesirlerini göstermiştir. Sabahleyin 1110 kuruşta açılan sterlin; Millî Bankaların kambiyo satışlarının tevali etmesi üzerine saat 11 e doğru tedricen yuvarlanmağa başlamıştır.

Salondaki fiat temevvüçlerini gösteren elektrikli makinenin kayıtlarını takip için cadde üzerinde toplanan alâkadar halk sukut puvanlarının teakubünü, içerideki acentalarla beraber yaşa nidalarile karşılamışlar ve uzun, uzun alkışlamışlardır.

Bu suretle sterlin 53 kuruş birden tenezzülle 1057 e kadar düşmüş ve evvelki akşam 1110 kuruşta kapanan İngiliz lirası dün akşam 37 kuruş tenezzülle 1073 te kapanmıştır.

Maliye müsteşarı Borsada

İki gündenberi şehrimizde kambiyo ve malî işlerle meşgul olan Maliye müsteşarı Ali Rıza B., dün Kambiyo Borsasına uğrıyarak Borsa Komiseri Hasan Beyle görüşmüştür. Müteakiben Ali Rıza B. Komiser Beyle Borsa salonuna inerek muamelâtı yakından takip etmiştir.

Bilâhare bazı müessesetı ziyaret eden Müsteşar B. akşam Tütün İnhisar idaresinde bir müddet

[Mabadi Sa 2 Sü 1-2 de]

Amir kim, memur kim?

Yunan Sefirile murahhasları arasında bir ihtilâf çıktı

Sefir mubadele murahhaslarının kendi emrinde bulunduğunu söyliyerek altlarındaki otomobili almak istiyor

Yeni Yunan sefiri M. Polihronyadis

Yunan mübadele murahhası M. Fokas

Hususî istihbaratımıza nazaran yeni Yunan sefiri M. Polihronyadis'le Yunan mübadele murahhası M. Fokas'ın arasından kara kedi geçmiş ve bir salâhiyet ihtilâfı baş göstermiştir. Mes'ele şudur:

Yeni sefir, vasi talimat ve salâhiyeti hamilen geldiğini ve Yunan mübadele heyetinin de kendi emrinde bulunduğunu ima eder bir tavur takınmış ve bu vaziyet M. Fokas'ın hiç te hoşuna gitmemiştir. Bu hoşnutsuzluğu arttıran diğer bir sebep te M. Polihronyadis'in İstanbul'daki Yunan mübadele heyeti emrinde bulunan otomobilin kendi rükûbuna tahsis edilmek üzere derhal Ankara'ya gönderilmesini emretmesidir. Bu otomobil, bugünlerde Ankara'ya sevkedilmek üzeredir.

Bu suretle kendilerine yaya yolculuk düşen Yunan mübadele erkânının canları sıkılmıştır. Bu salâhiyet ihtilâfının Atina'ya da intikal ettirildiği anlaşılmaktadır.

Yunan mübadele heyeti mehafilinde, sefirin arzusuna mümaşat

[Mabadi Sa 3 Sü 6 da]

Hiç bir hükûmet dairesi ecnebi kambiyosu satın almıyacak

Bankalar ve imtiyazlı müessese ve şirketler ecnebi kambiyosu almak için Heyeti Vekilenin müsaadesini alacaklar

Ankara 5 (Telefonla)— İngiliz lirasının son zamanlarda mühim suette tereffü etmesine karşı dün Heyeti Vekilede mühim kararlar verilmiştir. Bu kararlar şunlardır:

Bütün devairin hariçten yapacağı mubayaat durdurulmuştur. Bütün hükûmet devairi ihtiyacı olan şeyleri dahilden tedariki mümkün olmıyan ıztırarî mubayaatı da şimdilik tevkif edecektir.

Bu suretle hiç bir hükûmet dairesi ecnebi kambiyosu satın almıyacaktır.

İdarei hususiyeler ve belediyeler de ayni tahdide tabidir.

Bankalar, imtiyazlı müessese ve şirketler de ecnebi kambiyosu satın almak için Heyeti Vekilenin müsaadesini alacaklardır.

Borsadaki ecnebi kambiyo alım ve satımının hakikî olup olmadığı daimî surette vesaik üzerinde kontrol edilecektir.

Son günlerde paramız hakkında yaln yanlış haberler tasni eden, ortalığı heyecana verenler hakkında takibat yapılacak ve bu gibiler derhal mahkemeye verilecekler-dir.

Bütün bu tedbirlerin tetkikine hükûmet dün akşamdanberi başlanmış ve lâzım gelenlere emir verilmiştir.

Bu ne perhiz bu ne turşu

Bir taraftan terkos şirketinin ihmalkârlığından, intizamsızlığından ve halka çıkardığı müşkülâttan baheden, diğer taraftan şirketin hüsnü niyetinden dem vuran bu zat acaba kimdir?..

Terkos Şirketinden dünkü nüshamızda bahsederken, İstanbul su tesisatının ve şebekesinin kâmilen Yahudî ve gayri Türklerin elinde bulunduğunu kaydetmiş ve bu memurların isimlerini de neşretmiştik. Nafıa Vekâleti şirketler komiseri bey bu neşriyata rağmen hâlâ harekete gelmez, faaliyete geçmez, hükûmetin kanunlarını, nizamlarını tatbik etmez se devlet bunun hesabını elbette kendilerinden soracaktır.

Türk'ün sırtından geçinen bu kumpanyada pek az Türk memur olduğu kadar gayri Türk memurlarla, Türk memurlarının aldıkları maaş arasında da şayanı hayret bir nisbetsizlik vardır. Bundan bir kaç sene evvel çıkarılan Yunan'lıların yerine alınan bu Türk'lerin de, ilk fırsatta adi bir bahane ile

[Mabadi Sa 4 Sü 1-2 de]

Türkiye - Rusya

M. Litvinof iki devlet arasındaki dostluğun istinat ettiği sarsılmaz esasları izah ediyor

M. Karahan niçin geliyor?

Rusya'nın dostluk hislerini Türkiy'eye bizzat ifade edecek

M. Litvinof

Moskova 5 ((A.A.)— M. Litvinof merkezî icra komitesinde okuduğu raporda Türkiye hakkında şu sözleri söylemiştir:

«Her şeyden evvel Büyük Türkiye Cumhuriyeti ile olan gayri kabili ihlâl dostane münasebatın idame ve muhafaza edilmekte olduğunu kaydetmeliyim. Sovyet ittihadımızın dostluğu diğer memleketlerin dostluğundan farklı bir surette temayüz eder. Diğer memleketlerin dostane münasebatı ekseriya iktidar mevkiinde bulunan gayri muayyen bir fırka hükûmeti tarafından tesis edilir ve hemen

[Mabaadi Sa. 3 Sü. 5 de]

Müsabakamız

15 inci güzel: N. A. Hanım

İki büyük beynelmilel müsabakada Türkiye'yi acaba hangi güzel temsil edecek?

Bugün güzellik müsabakasına iştirak eden İstanbul haricî karilerimizden N. A. Hanımın resmini dercediyoruz.

* *

Fecrinnisa Hanıma

Resminiz çok silik ve sönük olduğu için iyi basılamadı. Eğer daha büyük kıt'ada yaptırsaydık, daha sönük basılacaktı. Yeni bir resminizi neşretmemiz hususundaki arzunuzu yerine getirmek isteriz; fakat göndereceğiniz resmin, fonu beyaz, siyah parlak kâğıda basılmış ve net bir fotograf olması lâzımdır. Şayet bugünlerde İstanbul'a gelirseniz bizim hesabımıza iyi bir resminizi çektiriniz. Maamafih asıl müsabakada, resim üzerine değil, bizzat güzellerin kendileri görülerek intihap yapılacaktır.

Güzeller !

İki beynelmilel müsabakada Türkiye'yi temsil etmek, enfes seyahatler yapmak, Riyo dö Janeyro'da birinciliği kazanarak 43,000 lira mükâfat almak ve dünyanın en meşhur kızı olmak ihtimali önünüzde duruyor. Buna mukabil bütün yapacağınız zahmet bir resminizi çektirmekten ibarettir.

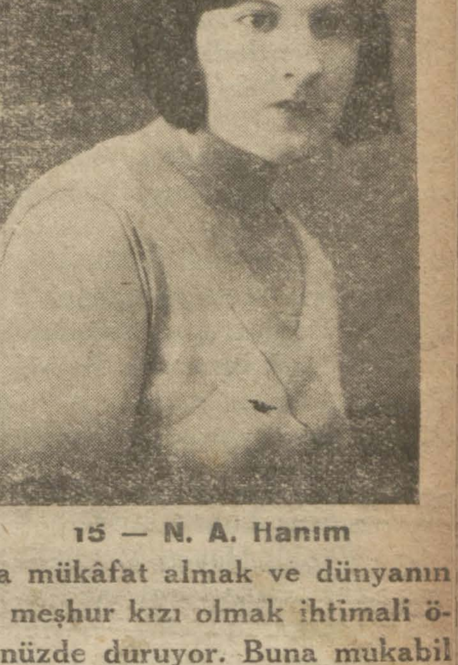

15 — N. A. Hanım

Edebiyatın yarattığı şahsiyetler

Edebiyat harici bir eserde bile daima halkın lisanında yaşıyacak bir şahsiyet yaratmak deha alâmetidir

İnsaniyet, hayata ilk gözünü açtığı günden itibaren edebiyat yapmağa başlamıştır. Fakat bu ilk manlar tahrirî değil, şifahî bir edebiyat halinde kalmıştır.

İşte bu şifahî edebiyattır ki kunu ulâda dilden dile dolaşa dolaşa efsaneler haline inkılâp etmiş «mitoloji» yi vücude getirmiştir. Bununla beraber biz, mitolonin Roma'lılar, Yunan'lılar, ntliler, Mısırlılar ve diğer miller arasında yarattığı efsanevî hsiyetleri edebiyat dahili addemiyeceğiz. Çünkü mitoloji bun başlı başına ayrı bir san'attır. Onun için o sayısız ilâhları, hramanları mevzuu bahsetmiceğiz. Hatta muhtelif milletlerin edebiyatında ebedileşmiş bütün şahsiyetleri bile böyle kısa bir makalede etrafiyle göstermek imkânsızdır. Onun için en meşhurlarını saymakla iktifa edeceğiz.

Edebiyatta en canlı şahsiyetleri yaratmak şerefi İspanyol edibi «Mişel Servantes» e nasip olmuştur. Don kişot.. Sançu Pança.. Ve ilsine.. Bunların her biri bugün rk ve garptaki muhtelif milletre mensup halkın lisanında hâlâ şıyor.. Bunlar o kadar insanî, o rece manidardırlar ki..

Yer yüzündeki insanlardan bir ğu adeta bu tipler nazarı dikkate alınarak tasnif olunabilir.

Don kişot ne derece delice bir yalperverliği temsil ediyorsa, ançu Pança da o nisbette aklı seliin mümessilidir.

Sonra «Dülsine» her hangi bir rp lisanında daima ideal bir şgiliyi hatıra getirmez mi?

«Danyel dö Foe» ismindeki murrir de «Robenson» uyla yalnlığı seven, insanlardan hoşlanyan münzevilere lûgatte yeni bir isim ibda etmiştir.

Şekspir'in, Molyerin hangi eserini ele alsanız halkın muhayyelede yıkılmaz birer şahsiyet abisi olarak kalmış kahramanlarla karşılaşırız. Birincisi tarihte esasen mevcut insanları bize kendi dehâsiyle gösterir, ikincisi büstün yoktan icat eder.

Harpagon denince bir tamakâr, Tartüf ismi zikrolununca bir hainin, Yorgi Dandini kelimesi telaffuz olununca aptal bir kocanın hatıra gelmemesi kabil midir?

«Don Juan» kelimesi vakıa kuvvetini edebiyattan ziyade efsanevî olmaktan almıştır. Fakat muhayyelelerde bu kadar canlı yaşamasını biraz da onu her devirde kendilerine mevzu alan şairlere, romancılara medyun değil mi?

Fransa'da Molyer'inkilerden daha az canlı olarak Emil Ojiye, Labiş, Bomarşe de kuvvetli tipler yaratmışlardır.

«Puwariye» ve «Perişon» isimleri hâlâ dillerde burjuvalığın sahte gururunu taşıyanlar için bir âlem olarak kullanılmaktadır.

Balzak, Hügo'da eserlerinde kuvvetli tipler yarattılar. Bugün tuhaf, komik insanlara verilen «Gavroş» ismi Hügo'nun Sefillerinden kalmadır. Yirmi otuz sene evvel yetişen Fransız üdebasından «Dode» de «Tartaren» iyle korkak ve sahte kahramanlara gayet iyi bir at takmıştır.

Edebiyat harici eserlerin konuşma lisanımıza kadar soktuğu Arsen Lüpen, Şarlok Holmes, Fantoma, Rokambol gibi isimler de bugün halk arasında bile birer vasıf olarak kullanılıyor.

Şimdi gelelim bize. Leylâ, Mecnun, Zaloğlu Rüstem, Ferhat, Şirin gibi şahsiyetler şüphesiz ki kuvvetini acem mitolojisinden alarak dilimizde yaşıyor.

Vefakâr bir sevgili, çılgın bir âşık, yenilmez bir kahraman yerine daima bu isimleri zikretmez miyiz?

Nasrettin Hoca, İncili Çavuş ve orta oyununun bazı şahsiyetleri de efsanevidir.

Fakat muasır edebiyatımızda bile halkın lisanında birer vasıf olarak kullanılan isimler vardır.

Reşat Nuri'nin Çalı Kuşu, Ahmet Nuri Beyin yaratıp Şadi Beyin yaşattığı Bican Efendi, Merhum Ömer Seyfettin'in Cabi Efendisi, Bürhan Cahit'in «Ayten» i, genç neslin lisanında naceralar geçirmiş bir muallimeye, safdil bir zavallıya ve asrî sportmen bir kıza âlem değil midirler?

Bu meyanda Ercüment Ekrem'in Meşhedi'sinin, Hüseyin Rahmi'nin Meftun Beyini, Peyami Safa'nın Nüzhet'ini de zikretmeden geçmek bir haksızlık olur.

A. H

İngiliz lirası düştü

[Birinci sahifadan mabait]

şgul olmuş ve Maliye müfettişlerinden bazılarını davet ederek görüşmüştür.

Ali Rıza Bey şehrimizde daha hafta kadar kalacaktır.

Tahkikat yapılıyor

Hükûmetçe cebrî bir istikraz yapılacağı ve paramızın ortadan kaldırılıp yerine bölüneceğine dair yalan haberler çıkaranların kimler olduğu tahkik edilmektedir. Bunlar bulunup yarın meydana çıkarılacak ve hakkında derhal kanunî takibata tevessül edilerek mahkemeye verilecekleridir.

Bankalarda tereffüün gayrı tabiî olduğu kanaatinde

İngiliz lirasının son tereffüünü ecnebi bankalar ve müessesatı maliyesi de tabiî bulmamaktadırlar. Osmanlı Bankası mehafilinde bu hususta izahat verilmemekle beraber, sterlinin bu kadar tereffüünü mucip meşru bir sebep görmediği teslim edilmektedir.

Selânik Bankası mehafilinde tereffüün meşru sebeplere istinat etmediği söylenmektedir.

Diğer ecnebi bankaları da mütaleayı serdediyorlar:

— Esassız bazı şayialardan ileri ifade etmek istiyenler bulunduğu aşikârdır. Piyasadan sterlin talebayaası bu kadar tereffüü icap etmezdi.»

Bu bankalar mehafilinde, tüccara Türk parası tediye edilmekte olduğu, İngiliz lirasının da, ihtiyaca münasebet vesaik ibrazı şartile verileceği ilâve edilmektedir.

Heyeti Vekilenin son mukarreratı

Ankara 4 (Telefonla) — Hükûmetin kambiyo buhranını halletmek için dünkü Heyeti Vekilede ittihaz ettiği mukarrerat mühimdir. Buna nazaran gerek devlet bütçesinin gerek idarei hususiyenin hariçten vuku bulacak mutalebatı şimdi sureti kat'iyede tesbit edilmiş olup bundan sonrası için de düviz tediyatı en zarurî ihtiyaçlara hasredilmiş olacaktır. Bu kambiyo buhranına karşı alınan tedbirin ilk kısmı olup hükûmetin iktisadî saha üzerinde dahi vaziyeti ıslah edecek bir cümlei tedabiri tetkik ile meşgul olduğu anlaşılmaktadır. Başvekilin bugünlerde alınan tedabir hakkında vaziyetin ıslahı için en kat'i bir azim ve karar ile takip olunarak behemehal intaç edilecek hattı harekete dair yeni, mühim beyanatta bulunacakları söyleniyor.

Burada bu kambiyo buhranı mes'elesile vaziyeti iktisadiyenin ıslahına kanaati tamme vardır.

İzmir'de tetkikat

İzmir 5 (A.A.) — İngiliz lirasının yükselmesi üzerine dün alâkadarların iştirakile bir içtima yapılmıştır. Bu içtimada diğer tetkikat meyanında şehrimizdeki kambiyo simsarlarının vaziyetleri tetkik olunmuş ve bazı tedbirler ittihazı muvafık görülmüştür. İçtima mukarreratı bugün Maliye Vekâletine gönderilmiştir.

Osmanzade Hamdi B.

Geçenlerde rahatsızlığını teessürle kaydettiğimiz İzmir meb'usu Osmanzade Hamdi B. tamamen iyileşmiş ve tedavi edilmekte olduğu Şişli sıhhat yurdundan çıkmıştır. Hamdi B. dün akşamki ekspresle Ankara'ya avdet etmiştir. Aziz arkadaşımıza (geçmiş olsun) deriz.

Yeni tefrikamız

Okyanuslarda tek başına!

Alen Jerbo'nun hatıratı

Nâkili : Abidin Baver

Pazar gününden itibaren tefrikaya başlıyoruz

Şehir ve Memleket haberleri

Meyhaneler

Mahalle arasındakiler saat ondan sonra kapatılacak

Haber aldığımıza nazaran yakında İstanbul vilâyetinde bir heyet teşkil edilerek mahalle aralarında açılmış olan meyhaneleri mahallen tetkik ve bunların açık bulunacakları saatleri tahdit edecektir.

Meyhaneler son zamanlarda dehşetli bir surette çoğalmıştır. Aksaraydaki leblebici dükkânları meyhane haline kalbedilmiştir. Son dört ayda İstanbul'da 77 meyhane açılmıştır.

Vilâyet yaptırdığı tetkikat neticesinde eldeki kavanine nazaran meyhanelerin ancak saatlerini tahdit edebilecek, men imkânı serbestii ticaret noktasından kabil olamıyacaktır.

Mhallâttaki meyhanelerin saat 10 dan sonra kapanmaları karargir olmuştur.

Meyhanelerin kısmı azamı Rum ve Ermenilerin elindedir. Hiç bir iş son zamanlarda çok kâr bırakmadığı halde meyhaneciliğin kârı dehşettir. Taksim bahçesi civarındaki büyük bir birahanenin senelik kârı altmış bin lira olarak tesbit edilmiş ve bu miktar üzerinden vergi istifa edilmiştir.

şehir işleri

Müessir çare düşünülüyor

İstanbul tarafındaki sinema ve tiyatroların Emanetin bütün evamirine rağmen muayyen olan saatte tatil edilmedikleri görülmektedir. Emanet memurları bu sebeple her akşam ceza kesmektedirler. Fakat bu cezalar da müessir olmamaktadır. Emanet, bu işi halletmek için daha müessir bir çare düşünmektedir.

Taksim meydanında

Taksim meydanına yapılacak bahçe ve havuzun keşfi yapılmış, 70 bin liraya yapılabileceği anlaşılmıştır.

Emanet bu günlerde bir münakasa açarak bahçe ve havuzun inşasını talibine ihale edecektir.

Adliyede ve mahkemelerde

Mezbahadaki cinayet davası

Mezbahada Acem Hüseyin'i öldürmekle maznun olan kör İzzet'in muhakemesine dün devam edilmiş, bazı şahitler dinlenmiştir.

Diğer şahitlerden bazıları gelmediğinden bunların celbi için muhakeme başka güne kalmıştır.

Komiser Ahmet Ef. muhakemesi

Vefik Beyi öldürmekle maznun olan komiser Ahmet Efendinin muhakemesine dün devam edilmiştir. Müddei vekili maznunun evvelce iki adam öldürdüğünü iddia

Dünkü celsede sorulan bu suallere cevap gelmediği anlaşılmış, muhakeme talik olunmuştur.

Bebek sirkati davası

Bebek'teki hırsızlık vak'ası faillerinin muhakemesine dün devam edilmiştir.

Bu hâdiseden maznun olanlardan Ohanes 200 lira kefaletle tahliye edilmişti.

Ohanes dünkü muhakemeye gelmemişti. Bunun üzerine müddeiumumi Cemil B. 200 liralık kefalet akçesinin hazineye irat kaydedilmesini talep etmiş bu talep kabul olunmuştur.

Gene maznunlardan İbrahim aleyhinde evelce ceza mahkemesinde açılmış olan 20 kadar sirkat davası olduğu ve bunların tecil kanunundan istifade ettiği bildirilmiştir. Bu davalarla müddei mevkiinde bulunan 13 kişi dün Ağırcezaya gelmişlerdi.

Bu hâdiseden başka Amerikan ekspres Bankası tarafından İbrahim aleyhine bir sahte çek davası açılmıştır. Bu yeni dava da bu davalarla tevhit edilmiş, bazı şahitlerin celbi için muhakeme başka güne kalmıştır.

Sahte icra memurları

Eminönü maliye şubesi tetkik memurlarından Cemil veYakup Efendiler, kendilerine icra memuru süsü vererek ötekinden, berikinden para almak cürmüyle maznunen Ağırceza mahkemesine verilmişlerdir.

Dün bu mahkemeye başlanmıştır. Maznunlar isticvap olunmuş, bazı şahitler dinlenmiştir. Neticede mevzu bahs olan makbuzlarla dip koçanların celbine karar verilmiştir.

Mübadele ve iskân

Takdiri kıymet işleri

Faik Nüzhet Beyin riyasetindeki komisyon, gayri mübadillere ait takdiri kıymet muamelâtını haylı ilerletmiş, şimdiye kadar müracaat edenlerden yarısından çoğunun tetkikatı ikmal ederek ve dosyalarını Maliye Vekâletine göndermiştir. Bu ay nihayetinde gayri mübadillere bonoların tevziatına başlanması muhtemeldir.

Vilâyette

Muhittin Bey Yalova'ya hareketini tehir etti

Vali vekili Muhittin B. bugün Yalova'ya giderek İstanbul vilâyetine ilhak edilen Yalova hudutlarının devrü tesellüm muamelesine ait hususatla meşgul olması mukarrerdi. Son dakikada Muhittin Beyin bazı mühim meşguliyeti zuhur ettiğinden hareketini tehir etmiştir.

Bakırköy mal müdürlüğü

Bakırköy mal müdürlüğü muamelâtı teftiş edilmektedir.

Dün gece Leyleiregaibe müsadif idi. Bu mukaddes gece hürmetine bütün minareler donatılmış, camilerde ibadet ve dua edilmiştir.

Karilerimize bu mübarek geceyi tebrik ederiz.

Katilin sevgilisi

Çatalca cinayeti davasında Ayşe H. ın şehadeti

Katilin büyük babası da balta ile kendi karısını öldürmüş!

Çatalca'ya tabi Nakkaş köyünde büyük babası Sadık onbaşıyı öldürmekle maznun olan Hüseyin'in muhakemesine dün Ağırcezada devam edilmiştir.

Her celsede yeni bir safha arzeden bu dava, dün de kesif bir sami kütlesi huzurunda cereyan etmiş, bu katil hadisesinde başlıca âmil olan Sadık onbaşının kızı Ayşe H. şahit olarak dinlenmiştir. Evvelki celselerde maznun Hüseyin, Sadık onbaşının Ayşe'yi cebrederek kendisinden ayırdığını iddia etmişti. Bu iddianın doğru olup olmadığı dün Ayşe Hanımdan sorulmuştur.

Genç gelin H. şu yolda şahadette bulunmuştur:

«— Hafize halam bizi bir düğüne davet etmişti. Orada bana iki beşibirlik takarak Hüseyin'e nişanlamak istediler. Ben bu adama varmak istemiyordum. Orada ağlamağa başladım, annem, «kızım burası el evidir, ağlama, evimize gidince bunları geri göndeririz» dedi. Eve gelince beşibirlikleri çıkararak attım.»

Reis Nusrat B. sordu:

— Bu Hüseyin'e niçin varmak istemiyorsun?

— Efendim, bu Hüseyin'in büyü babası teyzemin kocası idi, teyzemi balta ile keserek öldürmüş, 15 seneye mahkûm olmuştu. Ben soylarında bir katil bulunan bir adamla evlenmek istemiyordum.

— Sadık onbaşı bu Hüseyin'den ayrılmaklığın için seni icbar etti mi?

— Hayır efendim, Sadık onbaşı bu mes'ele hakkında hiç bir şey söylemedi. Ben kendi arzum ile Hüseyin'den ayrılarak Mehmed'e vardım.

Ayşe Hanımdan sonra validesi Firdevs H. dinlendi. Firdevs H.da şunları söyledi:

— Hüseyin'in amcası kızımı Hüseyin'e istedi, ben de razı olarak nişanladım, fakat Ayşe bu izdivaca razı olmadı, ağlamağa başladı, hatta intihar edeceğinden bahsetti. Bunun üzerine nişanı bozduk.

Diğer bazı şahitler gelmemişti. Bunlara tebligat yapılmak üzere muhakeme 12 kânunuevvele talik edildi.

Mübadele

Müzakerattan netice çıkmazsa komisyon Yunanistana nakledilecek

Yeni Yunan sefiri, itimatnamesini takdim ettikten sonra, Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyle ilk mülâkatta bulundu ve Ankara muhabirlerine vaki olan beyanatında, muallâk mesaili halletmek emelinde olduğundan bahsetti.

Alâkadar mehafilde, bu beyanatın anlaşmak ve dostluk tesis etmek emellerinden bahis kısımları iyi bir tesir hasıl etmiştir.

Sefirin, henüz resmen müzakerata başlamadığı ve ihzarî bir mükâlemede bulunduğu cihetle, kendisi tarafından vaki olduğu yazılan Yunan tekliflerinin de mübalağa olduğu anlaşılmıştır.

Maamafih yakında müzakerata başlanacağı cihetle Yunan mübadele başmurahhası M. Diyamandopulos'un gelmemekte ısrar ettiği takdirde yenisinin gelecek hafta hidayetinde muvasalatı ve Ankara'ya gitmesi beklenmektedir.

Atina sefiri Enis B. de hafta içinde Atina'ya gidecek mübadele başmurahhasımız Tevfik Kâmil Bey de, Yunan mübadele başmurahhasının geleceği tarihlerde Ankara'da bulunacaktır.

Komisyonun üçüncü bitaraf azası M. Enderson 10 güne kadar şehrimize gelecek, M. Rivas ta ayın 10 unda avdet edecektir. Bu sebeple komisyon heyeti umumiyesi toplanacak, yeni müzakeratın inkişafı safahatına göre vaziyeti tetkik edecektir. Bu meyanda, müzakerat ilerlemezse, komisyonun 1 kânunusanide Yunanistan'a nakli kararının da tatbiki görüşülecektir.

İktisadî mehafilde

Türk - Bulgar ticaret muahedesi feshedilmedi

Türk-Bulgar ticaret muahedesinin tarafımızdan feshi talep edildiği hakkında Atina'dan bir telgraf gelmiştir. Bulgar sefareti mehafilinde, bu haberin doğru olmadığı beyan edilmektedir. Verilen mütemmim malûmata göre, Türk-Bulgar ticaret muahedesi müddeti, 20 teşrinievvelde hitam bulmuştur. Ancak muahede ahkâmı mucibince bu müddetin hitamından evvel tarafeynden biri muahedenin feshedileceğine dair diğer tarafa tebligatta bulunmadığı takdirde muahedenin tecdidi icap eder. Şimdiye kadar iki taraftan da bu yolda tebligat vaki olmamıştır.

Bununla beraber, böyle bir tebliğ vaki olsaydı bile, eski muahede ahkâmının 6 ay daha mer'i olması lâzım gelmektedir.

Afyon piyasası

Alman - Türk Ticaret odasından afyon piyasası hakkında bir rapor alınmıştır. Bu raporda çıkan istihsalâtın azlığının ve umumî ihtiyaca kifayet edemiyeceğinin istatistiklerle sabit olmasına rağmen fiatların tedricen tenakus eylemekte olduğu bildirilmekte ve bunun da sırf küçük tacirlerin sabredemiyerek küçük partili satışlarından ileri geldiği zikredilmektedir. Büyük tacirler ise fiatların bilâkis daha ziyade yükseleceğini muhakkak addettiklerinden mal satmamaktadırlar.

İhracatımız artıyor

Ticaret ve Zahire Borsasının istatistiklerine nazaran son hafta zarfında ihracatımız memnuniyetbahş bir şekilde tekrar artmıya başlamıştır. Geçen haftanın tahakkuk eden muamelâtı içinde 80 çuval badem içi, 398 çuval ve sandık ceviz ve ceviz içi, 402 çuval fasulye, 597 çuval fındık ve içi, 240 ç. kuş yemi, 100 ç. keten tohumu, 1002 ç. paspal ve razmol, 340 balya yapağı, 58 sandık afyon ve 1010 balya tiftik ihracatımız vardır. Bunlardan başka susam, kenevir, kıl gibi mevat ta ihraç edilmiştir. Son dört günün muamelâtı ise çok farklıdır.

Bunlara mühimce ihracat mevadımızdan biri olan av derisi de inzimam etmeğe başlamıştır.

Kânunusani 1929 dan eylûl nihayetine kadar dokuz ay zarfında da yalnız İstanbul'dan memaliki ecnebiyeye ihraç edilen 40 kalem mevat arasında 2851 ton fasulye, 5049 ton paspal, 1921 ton fındık ve içi, 957 ton K. tohumu, 717 ton ceviz, 366 ton nohut, 33 ton bademiçi, 13231 sandık ceviziçi, 1459 sandık afyon, 2402 ton harar koza, 23825 balya tiftik, 17318 balya yapağı, 1588 harar pamuk, 3317 ton mısır, 858 ton kuşyemi, 223 balya ipek ve 39773 adet te avderisi mevcuttur.

Türk ve Suriyelilerin emlâki mes'elesi

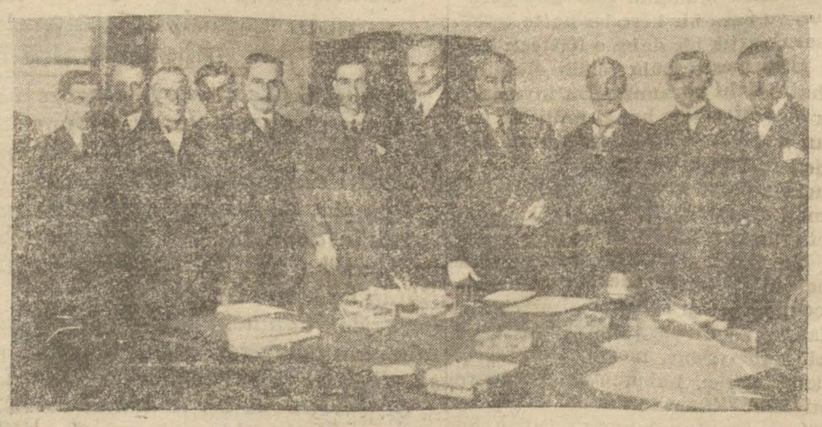

Türk - Fransız komisyon azası

Ankara (Telefonla) — Türk ve Suriyedeki emlâki mes'elesi için taraflar murahhaslarından müteşekkil komisyon cumartesiden itibaren müzakerata başlıyacaktır.

Siyasi icmal

Amerika'daki iktisadî buhranın siyasî tesirleri

Dünyanın en zengin ve mes'ut memleketi olan MüttehideiAmerika iki aydanberi şiddetli bir iktisadî buhran içindedir. Dünyanın altın mevcudunun yarısından ziyadesinin toplanmış olduğu bu refah yurdu dahi cihanın umumî iktisadî ahvalinin bozuk olarak devam etmesinden dolayı nihayet ta esasından sarsılmıştır. Amerika'da çoktanberi iç için için yanan ve tevessü eden buhran Nevyork esham borsasında sanayi, ticaret ve malî müessese ve şirketlere ait eshamın birdenbire sukut etmesini intaç eyledi.

Amerika'daki bu sarsıntı zaten iktisadî ahvali pek iyi olmıyan Avrupa memleketini dahi bir kat daha sarsmıştır. Amerika'daki buhrandan müteessir olmıyan memleket yok gibidir. Çünkü Amerikalılar hem gayet zengin müstehlik ve para sarfeden bir memleket olduğu gibi bütün cihan bu altın babasının kredilerine muhtaçtır. Hatta Türk lirasının son günlerde sukutunda Amerika'daki buhranın da mühim bir amil olduğu iddia olunuyor.

Amerika, kendi tarihinde emsali nadir olan bu buhran zamanında hükûmetinin başında yeni dünyanın ve ihtimal bütün cihanın iktisadî umurda en muktedir bir adamı bulunuyor. Bu zat Amerika kanunu esasisinin reisicumhuruna bahşeylediği tam diktatörlük salâhiyetler ile mücehhez bulunuyor. Mumaileyh Amerika'nın en maruf erbabı sanayi ve ticareti ile en meşhur maliyecilerini nezdine davet etmiş ve bu konferanslarda Amerika'nın iktisadî buhran karşısında felâketlere sürüklenmesini menedecek tedabiri kararlaştırmıştır.

Bu tedbirlerin başlıcası amelenin ve alelûmum müstahdeminin işsiz kalmamasını temin ve şimdiki mesai ücretlerinin derece ve nisbetini muhafaza etmeği istihdaf ediyor. Mesai ücretlerinin inmesi ve mesainin azalması memleketin iştira ve istihlâk kudretini tenkis edeceğinden en büyük felâket bundan çıkabilir. İş ve ücret bulmak için hükûmet, belediyeler, demiryollar ve diğer şirketler şimdiden bir kaç milyar dolarlık yeni işler ve inşaat hazırlamışlardır. Fakat bu kâfi olmadığından Mr. Huver Amerika'nın ihracatını arttıracak tedbirler dahi ittihaz etmiştir. Amerika'nın istihlâk ve satın almak kudretinin mahfuz kalması bütün cihan iktisadiyatı için iyi bir şeydir. Fakat ihracatın sun'i tedbirler ile hadden fazla arttırılması diğer sanayi memleketleri için muzır olacaktır. Bu vaziyet bilhassa İngiltere'yi ziyadesile düşündürüyor. Bahrî ve siyasî mes'elelerden dolayı aralarında sıkı mukarenet hasıl olan İngiltere ile Amerika arasında mezkûr ihracat mes'elesinden dolayı soğukluk girmesi muhtemeldir. İngiltere'de muhalif fırkalar şimdiden bu çarelerden alenen bahsediyorlar.

Amerika'daki iktisadî buhran İngiliz - Amerikan iktisadî rekabeti gibi yeni bir mes'ele teviit ediyor ki yakın bir atide de bunun cihan siyaseti üzerinde büyük tesiratı olacaktır.

Muharrem Feyzi

Barut fıçısı üzerinde!

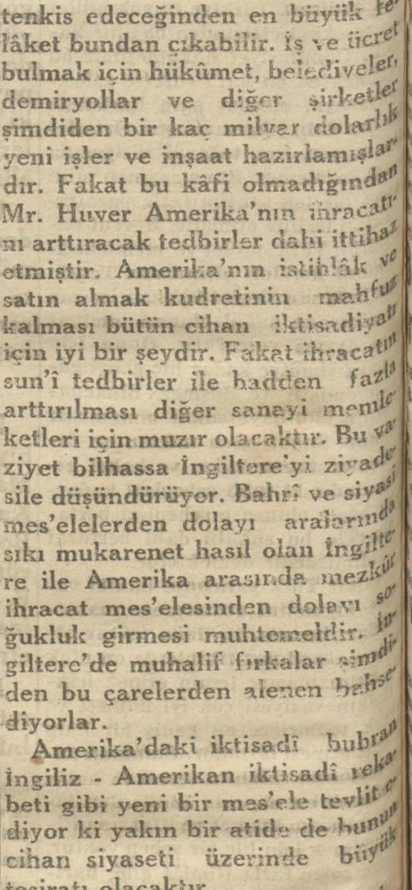

Rus karikatürü

M. Makdonalt'la M. Hoover'in garip dansları

(Pravda gazetesi Amerika ile İngiltere arasında bir çok iktisadi rekabet ve diğer bir çok ihtilâflar olduğu halde bahri ittifak hususunda makdonaltle Hoover'in memnuniyet göstememesine hayret ediyor!)

SON TELGRAFLAR

İngiltere'de
mele fırkası ahilinde bir uhalif parti!

dra 4 (A.A.)— İşsizliğe kar-orta lâyihasının iş bulmağa ıyan işsiz ameleye ait tah-ve tazminatın kaldırılmasına allik maddelerin yarın avam rasında müzakeresi esnasın-mele fırkası sol cenahının en mezkûr lâyiha aleyhinde lefet ve nümayişte buluna-rı tahmin olunuyor. Amele sı meb'usları müteaddit tadil leri vereceklerdir. Hükûmet krirleri reddetmek tasavvu-adır. Amele fırkası meb'usla-sında muhalif bir grup teş-enler şimdiye kadar beş defa met aleyhinde rey vermişler-Bunların mevcudu 37 ye ba-maktadır. Amele fırkası ara-zuhur eden bu ayrılık mes'e-ırkanın gelecek içtimaında kere edilecektir. Fırka meb-ından bir çoğu muhalif va-alanlara karşı inzibatî ted-e tevessül edilmesini iste-edir. Muhalefet mevkiine ge-r kendilerini zecrî tedbirler-korkmıyacak kadar kuvvetli-ektedir Fırkaya karşı muha-tavur takınan bu 37 aza da e hükûmete karşı ittihaz e-leri hattı hareket hakkında keratta bulunmak üzere hu-r içtima yapacaklardır.

tinada grev
ziyet karışık ve hlikeli görülüyor

5 (A.A.) — Otobüslerin ekserisi şoförler sayesinde işlemiştir. meclisinde M. Venizelos grev ettiği takdirde bunu bir ihtilâl addedeceğini ve bütün vesaite ederek tenkil edeceğini be-miştir.

5 (Hususî) — Muhtelif grevler-an karışık vaziyet devam et-Hava gazı ve elektrikçilerin sonra şoförler de grev ilân şimendiferciler de grev ilân üzeredirler. Hükûmet vaziyeti dikkat ve ehemmiyetle kar-adır. Hükûmet ahaliye hita-beyanname neşrederek gayri ve taklipkâr unsurlara karşı kendine muzaharet etmeğe mıştır. M. Venizelos bu grevler ne dair parlâmento'da beya-lunarak grev umumiyet aldığı bunu mevzuatı hazıraya karşı lâkki edeceğini ve hükûmetin tedabir ittihaz eyliyeceğini mıştır.

M. Meclisinde
nkü müzakereler

5 (Telefonla) — B. M. M. toplanarak damga kanununun maddesinin tadili, iskân ka-iradei meriyeti ve bazı tesçil ile iki idam mazbatasını mü-miş ve cumartesi günü top-üzere celse talik edilmiştir. sl içtimaında yeni müzayede kanununun bazı maddelerinin üşülecektir.

ekili Tuluz akademisine fahrî aza oldu

5 (Telefonla) — Adliye Ve-mut Esat B. Fransa'da Tuluz "Jeux floraux" ilmî ve ede-emisi fahrî azalığa intihap e-Bu akademiye M. Puvankare, ve Belçika başvekili aza bulunmaktadırlar.

at Bankası Müdürü

4 (Telefonla) — Ziraat Ban-ü İstanbul'a hareket etmiş-

İsmet Pş. Hz.
Başmuharrirlere bir çay ziyafeti verdi

Ankara 5 (Telefonla) — İsmet Pş. Hz. bu akşam saat 18 de gazeteler başmuharrirlerine bir çay ziyafeti vermişlerdir.

Amerika'da
Askerî masarif dünyanın her yerinden fazla!

Vaşington 4 (A.A.) — Reisicumhur M. Hoover, kongreye hitap ettiği beyannamesinde sulh temellerinin pek ziyade kuvvetlendirilmesi lüzumuna nazarı dikkati celbetmiştir. M. Hoover, Amerika'nın beynelmilel Lâ Hey divanına dahil olmasının Amerika'nın Cemiyeti Akvama girmeğe matuf bir teşebbüsü mahiyetinde olmadığını kaydetmiştir. M. Hoover, bahrî konferasın muvaffakiyetle tetevvüç edeceği ümidinde bulunduğunu beyan ettikten sonra ahval ve şerait müsaade eder etmez Nikaragua ve Çin'de bulundurulan bahriye silâhendaz kuvvetlerinin daha ziyade azaltılacağını ilâve etmiştir. Reisicumhur Amerikan ordu ve donanmasının memleketi müdafaaya bolbol kifayet edecek bir kuvvette olduğunu, bununla beraber millî müdafaaya ait tahsisatın ve masarifin günden güne artması hususunun kendisini endişeye sevkettiğini, askerî masarif yekûnunun dünyanın en büyük askerî devletleri tarafından ihtiyar edilen masariften fazla olduğunu kaydeylemiştir.

Fransa - İtalya
İki devlet arasında müzakerata başlandı

Paris 4 (A.A.)— İtalya - Fransa müzakeratı yeniden başlamıştır. M. Briand tarafından İtalya sefirine tevdi olunn muhtırada iki memlekete lâzım olan gemilerin istiap hacimlerinin tesbiti teklif edilmekte ve bunların tayini için tevessül edilecek çareler sarih bir surette gösterilmektedir.

Paris 4 (A.A.) — M. Briand, İtalya sefiri M. Manzoni'yi kabul etmiş ve İtalya'nın bahrî konferans hakkındaki muhtırasına cevap olarak Fransa hükûmeti tarafından hazırlanan mukabil muhtırayi mumaileyhe tevdi etmiştir.

İrak sefiri Hariciye Vekilini ziyaret etti

Ankara 5 (Telefonla) — Yeni Irak sefiri Rauf B. Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyi ziyaret etti. Sefir, gelecek hafta içinde itimatnamesini Reisicumhur Hz. ne takdim edecektir.

Yeni Bağdat Sefirimiz Tahir Lütfi B. de yakında Bağdad'a hareket eyliyecektir.

Belediyeler teşkilâtı kanunu

Ankara 5 (Telefonla) — Encümeni mahsus, Dahiliye Vekilinin huzurile belediyeler teşkilâtına ait yeni lâyihayı müzakere etti.

Yeni arazi tahriri kanunu

Ankara 5 (Telefonla) — B. M. M. bütçe encümeni toplanarak, arayi tahririnin kısa bir zamanda ve basit surette icrası için lâyihayı müzakere etmiştir.

Dünkü sis
Vapurlar dokuz buçuğa kadar işlemedi
Haremde bir motör karaya oturdu

Evvelki akşam saat 10 da başlıyan sisin kesafeti gece saat 12 den sonra artarak dün sabah limanımızı ve şehri hemen hemen emsali görülmemiş bir şekilde istilâ etmiştir. Bu yüzden evvelki gece Seyrisefainin köprüden Kadıköy'üne saat (1) seferini yapacak olan vapuru hareket edemediği gibi dün sabah 9 buçuğa kadar da hiç bir vapur işliyememiştir.

Sevahili mütecavire hattı postalarının sıs yüzünden işliyememesi üzerine Anadolu yakasında, Boğaz içinde oturan iş sahipleri de büyük bir müşkülâta maruz kalmışlardır. Sabahleyin köprüye geçecek olan Boğaziçi halkından bazıları Anadolu sahilinden Rumeli kıyısına sandallarla geçmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Sis saat 9 u çeyrek geçe açılmağa başlamış ve Boğaziçinden ilk seferi Şirketin 66 numaralı vapuru yapabilmiştir.

Kadıköy ve Adalar hattında da vapurlar 9 buçuktan sonra işlemeğe başlamışlardır.

Sis Akdenizden limanımıza gelecek olan vapurların da teahhürle gelmelerine sebebiyet vermiş ve Karadeniz'den limanımıza gelecek olan gemiler de saat 10 a kadar Kavak'larda beklemişlerdir.

Dün sabah limanımızda sis yüzünden bir kaza da olmuş ve Nuri Bey isminde bir zata ait olup Jozef kaptanın idaresinde bulunan «Sulhiye» motörü sisten önünü göremiyerek Harem iskelesi yanındaki taşlara bindirmiş ve müşkülâtla kurtarılabilmiştir.

İzmir Vilâyeti bir sanatoryom yaptırıyor

İzmir 5 (A.A.) — Şehirde tesis edilecek verem sanatoryomu için Yamanlar dağı elverişli görülmektedir. Hilâliahmer burada asrî bir sanatoryom inşa ettirmeği kararlaştırmıştır. Vilâyet tarafından sanatoryoun inşasından evvel yolların yapılması kararlaştırılmıştır.

Şurayı askerî

Ankara 5 (Telefonla) — Âli Şurayı askerî toplanarak müzakeratına devam etti.

Hapisanelerin ıslahı

Ankara 5 (Telefonla) — Hapisanelerin ıslahı için teşekkül eden komisyon, bu akşam Adliye Vekilinin riyasetinde ilk içtimaını aktetti.

İtalya kral ve kraliçesi Papayı ziyaret ettiler

Roma 5 (A.A.)— İtalya kral ve kraliçası, maiyetlerinde saray erkânı bulunduğu halde bugün saat 11 de Papayı ziyaret etmişlerdir. Papa kendilerini küçük taht salonunda kabul etmiştir. Kral ve kraliçe müteakiben Saint Pierre kilisesini ziyaret ve Kirinal sarayına avdet etmişlerdir. Müşarünileyhüma orada kardinal Gaspariyi kabul etmişlerdir.

Rayştaq'ta gürültü

Berlin 4 (A. A.) — Cumhuriyetin müdafaası hakkındaki kanunun Rayhiştag meclisinde müzakeresi esnasında komünistler büyük bir gürültü çıkarmışlardır. Celse birkaç kere tatil edilmiştir. Komünistlerden bir çoğu müzakere salonundan muvakkaten ihraç kararına tabi tutulmuşlardır.

Faideli bilgiler
Çatal

İnsanlar, ta 19 uncu asra kadar ellerile yemek yerlerdi. Çatal ancak 19uncu asırda umumiyetle kullanılmağa başlanmıştır. Maamafih eski bir mezarın içinde yemek bölmeğe mahsus büyük çatallara benziyen bir çatal bulunmuştur. Resmimizin üstünde görülen şekilde olan bu çatal, ağledi ihtimal 6 ıncı asır asarındandır.

En eski çatal ve çatal kullanıldığını gösteren en eski resim

Çatalla yemek yenildiğini gösteren en eski resim, 11 inci asra ait bir minyatürdür. Bu minyatürün bir resmini dercediyoruz. O tarihte, yani 11 inci asırda çatal yalnız saraylarda kullanılırdı ve halk arasında bir istihza vesilesi teşkil ederdi. Çtalın umumiyetle istimali, yukarda söylediğimiz gibi 19-uncuasırda başlamıştır, yani çok yenidir.

Tahranda tevkifat

Tahran 5 (A.A.)— Gazeteler eski polis müdürü ceneral Dergâhî ile arkadaşlarından üç kişinin tevkif edildiğini vazmaktadır.

Bulgar - Yugoslâv müşterek emlâkinin tasfiyesi

Sofya 4 (A.A.) — — Bulgar ve Yugoslâv murahhaslarından mürekkep konferans müşterek emlâkin tasfiye sureti hakkında bir itilâf vasıl olmuştur.

Akvam cemiyeti

Cenevre 4 (A.A.) — Akvam Cemiyeti meclisinin M. Grandi'nin teklifi veçhile 1 kânunusanide toplanacağı söyleniyor.

Bir İtalyan vapurundan istimdat

Marsilya 5 (A. A.) — Vesudie namındaki İtalyan vapurundan bir telsiz alınmıştır. Bu telsizde geminin 42 derece 34 dakika arzı şimalide ve 9 derece 43 dakika tuli garbide bulunmakta olduğu beyan ve muavenet talep edilmektedir.

Londra konferansına gidecek Amerika heyeti

Washington 5 (A. A.) — Londra konferansına gidecek olan ve başlarında M. Stimson bulunan heyet 10 kânunusanide Bremen vapuruna bineceklerdir.

Başlıca yedi murahhastan başka heyete birçok sivil ve bahrî fen müşavirleri ve daktilografiar dahildir. Yekûnları 40 kişiye baliğ olmaktadır.

Fort rekorları kıracak

Detroit 5 (A. A.) — Ford Motor Compan müdürleri önümüzdeki sene zarfındaki istihsalâtın bütün rekorları kıracağına intizar etmektedirler.

Varşova'da bir nümayiş

Varşova 5 (A. A.) — Dün akşam Yahudi komünist cemiyeti azasından 300 kişi tarafından tertip edilen bir nümayiş esnasında bir çok tabanca atılmış bir kaç kişi yaralanmış ve bir kişi ölmüştür.

Karaya oturan vapurun tayfası

Vellington 5 (A. A.) — Phonix takım adalarına mensup Gardmer adası açıklarında karaya oturmuş olan Norwichy City vapurunun tayfasından berhayat kalan 24 kişi kurtarılmıştır.

İngiltere'de fırtına

Londra 5 (A. A.) — Geçen gece İngiltere'de büyük bir fırtına olmuştur. Feyezanlar, memleketin birçok yerlerinde hasarata bais olmuştur.

İki arap idama mahkûm!

Kudüs 5 (A. A.) — Safet'te vukua gelen son karışıklıklar esnasında bir Yahudiyi öldürmüş olan iki Arap hakkında ki idam hükmü istinaf mahkemesi tarafından tasdik edilmiştir.

Çin'de isyan tevessü ediyor

Şankay 5 (A. A.) — Kiangsu'nun şimalinden ve Şantungun cenubundan gelen kuvvetler Pukov'da 3 kânunuevvelde isyan etmiş olan 2 fırkaya iltihak etmişlerdir. Bu suretle Tientsin - Pukof demiryolu üzerindeki asi kuvvetlerin miktarı 30 bin kişiye baliğ olmuştur. Bunların başlarında Anhui vilâyet meclisi reisi Shih - Yu - San bulunmaktadır.

Vaziyete karşı koymak üzere Chiang-Kai-Shek en iyi fırkalarından üçünü Pukoya gönderilmiştir.

İngiltere - Rusya

Londra 5 (A. A.) — Lortlar kamarası Birkenhead tarafından verilen ve Sovyetlerin tanınmasının şayanı arzu olmadığını beyan eden takriri kabul etmiştir.

Balıkçılık
İki milyon liralık balık tutuldu
Bir milyondan fazlası ihraç edilmiştir.

Geçen hafta bazı hususat hakkında Maliye Vekâletine izahat vermek üzere Ankara'ya giden Balıkhane müdürü Ahmet Muhtar B. dün şehrimize avdet etmiştir.

Ahmet Muhtar B. dün kendisile görüşen bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

«— Vekâletçe yeni bir zabıtai saydiye nizamnamesi yapılması takarrür ettiği cihetle bu hususta Vekâlete bazı izahat verdim. Yeni nizamname için Ankara'dan getirilen nizamnameler tetkik edilmektedir.

Balıkhane binasının tamiri gelecek seneye kalmıştır. Balıkhane için yeni ve büyük bir balık salı da yaptırılacaktır.

Bu sene balıkçılığımız ve balık ticaretimiz çok müsaittir. Senevî hasılatımız (300) bin lira derecesindedir. Bunun 170 bin liradan fazlası Avrupa'ya yapılan ihracattan temin edilmektedir.

Bu sene sularımızda iki milyon lira kıymetinde balık istihsal edilmiş ve bir milyon iki yüz bin lilık ta ihracat yapılmıştır.

Şehrimizde bir balık konserve fabrikası yapılması hakkında henüz bir karar yoktur. Şehrimizde fıçı balığı olarak hazırlanan balıkları bilhassa Bulgaristan, Romanya ve Yunanistan'a ihraç edilmektedir.

Kolyoz balığının küçüğü olan «Skoloritye» tuzlu balığı ile lakerdaya Amerika çok rağbet göstermektedir. Ayrıca torik lakerdasından da Mısır ve İskenderiye'ye ihracat yapılmaktadır.

Türkiye - Rusya

[Birinci sahifeden mabait]

ferdasında onun yerine gelen bir diğer hükûmet onun aleyhinde bulunabilir.

Sovyet ittihadımızın dostluğu muvakkat şartlara ve yahut muhtemel kombinezonlara tabi değildir. Bu dostluğa yüz milyonlarca sây erbabı Sovyet arazisinde sakin bütün milletler müzaheret eylemektedir. Bu husus beynelmilel siyaset tarzında kendini sarahaten hissettirmektedir. Dostluğumuzun Türkiye tarafından takdir edildiğini biliyoruz. Keza ayni sebepler dolayısile Türk dostluğunu takdir eyliyoruz. M. Karahan, hakkındaki sarsılmaz dostluk hislerimizi Türkiye'ye bizzat ifade için yakında Ankara'ya gidecektir. Yakında Moskova'da 1927 tarihli Sovyet - Türkiye muahedesine ithal olunacak bazı tadilât hakkında müzakereler başlıyacktır. Bu muahedenin iki senelik tatbik tecrübelerine binaen bu müzakereleri sür'atle bitirebileceğimizi ve ilerideki iktisadî teşriki mesai için daha sağlam bir esas ihdas edebileceğimize eminim.»

Moskova 5 (A.A.)— Merkezî icra komitesi, M. Litvinof'un beyanatını tasvip etmiştir. Mumaileyh bu beyanatında beynelmilel vaziyet hakkında izahatta bulunmuş ve hiç bir teşebbüsün Rus Şuralarını Çine karşı işgal etmiş oldukları kuvvetli mevzilerden çıkaramıyacağını beyan etmiştir.

M. Litvinof, İngiltere ile münasebatın iade edilmiş olmasından Almanya ve Türkiye ile dostane münasebatın muhafaza edilmesinden ve İtalya, Lehistan ile dürüstane münasebatın devam eylemekte olmasından dolayı izharı memnuniyet etmiştir. Mumaileyh, her ne kadar emnüselâmet hususu temin edilmiş ise de Rusya'da beynelmilel vaziyetin salâh bulmuş olduğunu ehemmiyetle kaydetmiştir.

HEM NALINA HEM MIHINA
Tutmıyan aşı!

Gençlik aşısının tesiri çok geç olduğunu iddia edenlerin hakkı varmış! Bunun bir misalini «İkdam» refikimizde gördük. Bu salhorde babamız, eli ayağı tutmaz bir hale geldikten sonra Hoktor Voronof-un aşı usulüne müracaat etmiş, Ali Naci Beyle aşılanmıştı. Aşı bidayette muhterem pire biraz can ve kuvvet verdi, o kadar ki ihtiyarlık iktidarsızlığını atlattığına ve gençleştiğine hükmedenler bile oldu. Fakat aşının hükmü muvakkat ve görülen gençliğin «fecri kâzip» nevinden geçici ve aldatıcı olduğu anlaşıldı.

Hırsı pirî ile genç arkadaşlarile yarışa tutuşan ihtiyar, nihayet dizlerinin dermanı kesildiğini, kalçalarının tutmadığını ve bacaklarının tutulduğunu, nefesinin tıkandığını gördü. Daha dün «Nasıl soyarlar?» Diye yeni bir tefrika neşredeceğini ilân ederken birdenbire:

— Benden paso!

Diyip yolun bir kenarına oturdu kaldı.

* * *

Değişmiyen moda!

Refiklerimizden birinde, zampara Kral Louis XV (On beşinci Lui) nin metresi Mis Morfi diye bir resim gördüm... 18 inci asırda yaşamış ve resmini de o tarihte yaptırmış olması lâzım gelen Mis Morfi'nin geçen hafta Londra'da ayşıyan bir Mis gibi en son moda şapka ile çıkmış resmini görünce hayrette kaldım. Halbuki bu on beşinci Lui devrinde kadınların beyaz perukalar taktığını zannederdik. Demek yanılıyormuşuz; 18 inci asırda da, kadınların şapkaları, bugünkünün ayni imiş!!...

Amir kim?

[Birinci sahifeden mabait]

edilmesi, bu heyet erkânın gevşekliği şeklinde tefsir edilmektedir.

Yunan mübadele başmurahhası M. Diyamandopulos'un, sefirle geleceği heyetimize resmen bildirildiği halde gelmemesi ve gelip gelmiyeceğine dair ikinci bir iş'ar da vaki olmaması da, mumaileyhin sefirin emrinde bulunmak şartile vazifesine avdet etmek istemediği zannını uyandırmaktadır.

Trabzon'da iflâslar

Trabzon'da bazı ticaretanelerin iflâs ettikleri yazılmıştı. yeni gümrük tarifesinin tatbikinden evvel fazla mal getirerek ciro edemedikleri için iflâs eden beş manifatura ticarethanesinden yalnız birinin borcu 230 bin lira tutmaktadır. Bu ticarethaneler alacaklıları ile uyuşmak teşebbüsündedirler.

Bunlardan maada ticaret ve komisyonculukla iştigal eden Safer zade biraderler, müdeti gelen bonolarını zamanında ödiyememişler, iflâs etmişlerdir.

Bugünkü hava

Kandilli Rasatanesinden verilen malûmata göre tazyik, dün sabah sat 7 de 765 ve 14 te gene 765 ti.

Rüzgâr mütehavvil esmiş, sür'ati saniyede 3 metreye kadar çıkmıştır.

Hararet ise azamî 11, asgarî 7 derece idi.

Bugün rüzgâr gene mütehavvil esecek, hava ekseriyetle açık olacaktır.

Tefrikamız: 29

...ncu hariciye koğuşu

— Peyami Safa —

...meraklar birikiyor. Her hare-... küçük hadisenin sebebini ...benimle alâkasının derece-... tayin etmek istiyorum. ...lar niçin geçtiler? O çocuk ...ordu? Bu kapı niçin kapan-...ısıdır? Bu hasta arabası ...ürülüyor? Kimin için?

...i erkek ve bir kadın girdi. ...tanımıyorum. Erkekler çok ...odada bulunuşumla alâ-...ş gibi yatağıma yaklaştı-...biri kadına sordu:

...kâğıtları değişti mi? Dün ...alındı mı? Bu bağıran ...mı?

...aştı ve yüzüme bakmadan ...altına derece koydu. Öteki ...nızca şunları söyliyordu: ...liyatta belki bacağı kesile-...ler çok zayıf. Vücut tehlkeli. Operatör ciğerde bir afetten korkuyor.»

Dereceyi koyan adam, Fransızca şu cevabı verdi: «Hep böyle tehlikeli hastalar gönderiyorlar. Burası morga döndü. Sonra da tahsisatı kesiyorlar.»

Sert bir tavurla dereceme baktı ve baş ucumdaki kâğıda işaret etti.

Sonra bana döndü:

— Sana üçten yemek yazıyorum. (Sonra öğrendik ki bu, hastanenin bir tibiri imiş.) Çok ye. Bak zayıfsın. Anladın mı?

O kadar kaba, işinden bıkmış, sinirli bir soruşu vardı ki nefreti sesimin per desile hissettirerek: «Peki» dedim.

Gene kâğıtlara bir şeyler yazıldı, çıkıp gittiler.

Birdenbire kendimi o kadar yalnız buldum ki, oda kapısında herhangi bir tanıdık yüz görüneydi, sevinçten haykıracak, yataktan atlıyacak, boynuna sarılacak, ve beni buradan alıp götürmesi için yalvaracaktım.

Dehlizde kalabalık gittikçe artıyordu. Bir kaç hasta çocuk daha geçti. Bitişik salonlarda hastaların mırıltıları başlıyordu.

Hastanenin sessizliği kadar gürültüsü de beni korkutuyordu. Dışardaki bütün faaliyetin beni ineitmek için bir hazırlık olduğu şüphesinden kendimi kurtaramıyordum. Odamın önüne her ayak sesi yaklaştıkça, bana fena bir haber vereceklermiş gibi, korkudan büzülüyordum.

— 5 —

Çığlıklar saati

— Bağırmamayı öğreten mektep —

Pansımanlar başladı.

Kapımın önünden, hasta bakıcı kadının kucağında, yedi sekiz yaşlarında bir çocuk geçirdiler.

Dehliz tenhalaştı, sesler kesildi, koğuşun bütün ruhu sindi ve bütün zekâsı bir tek ıztırabın üstüne iğiliyor.

Keskin bir çığlık, dehlizin havasında büyük bir uçurum açarak ta diplere kadar gitti. Sonra ses kesildi. Mırıltılar hafif bir çığlıkla karışan uzun bir inilti.

Gerildim ve yatağın içinde sivrildim. Bir avucumla şilteyi sıkıyorum.

Kolu sarılı bir çocuk daha geçiyor. Ses yok. Bekliyorum. Korkudan elimi kalbime bastım.

Kapımda bir adam.

Bana: — Hazırlan! Dedi, bundan sonra sıra sende.

Ne sırası? Bilmiyorum. ameliyat mı? Pansıman mı? Ne yapacaklar?

Bir çığlık daha koptu ve kulağımın deliğinden giren bir yıldırım gibi, vücudümü korku ile yakarak dağıttı. Birdenbire gevşiyerek yastığa çöküvermiştim.

Hasta bakıcılar odama girdiler:

— Haydi, gelin! Dediler.

Titriyerek bacağımı yataktan uzattım. Terliklerimi görüyor, fakat sağlam ayağımı bile içine sokamıyor, şaşkınlıktan kaçırıyor, bir türlü giyemiyordum.

Kadınların biri:

— O kadar korkma, o kadar korkma.. Pansıman bu! Her gün yapılacak... Alış! Diyordu.

Kollarıma girdiler.

Pansıman odasına girince operatörü görerek biraz ferahlıyordum, fakat işinin ciddiyeti arasında benimle eski hastalar arasındaki farkı o kadar unuttu ki aşnalık bile etmeden, yalnız tımarcıya emir verdi:

— Masaya yatsın!

Masaya yatırdılar. Dizimi sür'atle çözüyorlardı. Operatör başucuma geldi. yaraya bakarak benimle konuşuyordu:

— Sen dün gece neler yapmışsın? Hastane birbirine girmiş. Burada yalnız sen misin? Altı yaşındaki çocuklar var. Fakat hastalık sinirlerini çok yormuş olacak. Bakalım?... Hımmm... Buradaki arıza yere düşmekten... Fena zedelenmiş... Peki peki. Dur... Korkma?... Az mı?... Peki... Ha!... Dur, dur... Hımm... Pekâlâ.

Yanındakilere emir verdi:

— Pansıman.

Bana döndü: — Yarın ilk ameliyatı yapacağız. Ondan sonra netice belli olur. Bugünlük bu kadar.

Sonra iki küçük sille ile yanağımı okşadı:

— Haydi... Korkma o kadar... Buradan bağırmamağı öğrendikten sonra çıkacaksın!

— 6 —

Ameliyat

— Aslından daha korkunç gölge —

Öğleden sonra annem, Mithat Bey, arkadaşım geldiler.

Bana uzatılan kollara, ellere, bir uçurumun dibinde imişim gibi sarıldım. Bir tek cevabı saatlerce sürebilecek sualler soruyorlardı; hiç birine cevap veremiyordum; yüzlerce kelimeyi teksif edebilecek bir baş hareketi, bir bakış, bir teneffüs arıyarak susuyordum.

- Mabadi var -

HİKÂYELER

Kadınlar saltanatı

Hanım efendinin acele işi vardı. Etrafı birbirine katarak hazırlanıyor, jartiyesini merdivenlerden inerken bağlıyordu...

Tam aşağıya inip te portmantoda bir de aynıya bakti ki ne görsün?

Aceleden «Rumen» i dudağına «Ruj» u kaşına çekmemiş mi?...

Zaten hep böyledir acele işe şeytan karışır...

Hadi tekrar yukarı çıktı... Bujla Rumen'in yerlerini değiştirmek için tam yarım saat uğraştı... Her işini bitirip te tekrar sokağa çıkacağı zaman arkası koptu... Bu sefer bir agraf aramak için on dakika kaybetti... Kombinezonunun askısını iliştirdi... Bu sefer gene aceleden «sutien» inin bağı koptu...

Hay aksi şeytan hay!...

Hay kör olası şeytan hay!... Buldu buldu da bugünü mü buldu...

İşte Hanım efendinin işi var!... Hem de müstacel bir işi var!...,

Lâhavle velâ!...

Bu kopuk sutienle de sokağa çıkılır mı?... Hele bahusus acele bir işe gidilir mi?...

Hadi gene baştan soyun!...

Sutieni değiştir... Kombinezonu değiştir!... Naçar!... Başka yapılacak şey yok!...

Hem bahusus bugün Müfit'le de ilk defa buluşacak!...

Nasıl olur?...

Oturdu, hepsini baştan aşağı değiştirdi... Fakat zavallıcık üzüntüden buram buram terlemişti... Ve terliyince de yüzündeki podralar silinip süpürülmüştü...

Bu sefer oturdu podrasını tazeledi...

Lâkin vakit te hayli geçmişti...

Saatine baktı: Üç buçuk... O, iki buçukta söz vermişti... Adamcağız tam bir saat onu bekliyecek değildi ya...

Biçare Hanımefendi. Düşündü... Müteessir oldu... ve o kadar hırçınlaştı ki nihayet oturup beş dakika da ağlamak için sarfetti...

İş bununla bitse iyi,ağlamaktan gözünün sürmeleri akmış, dudağının boyası silinmiş,yüzünde podra namına hiç bir şey kalmamıştı.

Hadi tekrar yeni baştan!...

Yeni baştan boyan , süslen!...

Hanımefendi nihayet saat dörde doğru ancak sokağa çıkabildi.

Tuu!... Allah müstahakını versin!...

Eldivenlerini evde unutmamış mı?... Eldivensiz sokağa çıkılır mı?... Herkes ne der?... Bir eldiveni yok demez mi?...

Hadi tekrar koşa koşa eve döndü...

Eldivenlerini aldı...

Öff!... Koşmaktan o kadar terlemiş o kadar terlemişti ki...

Buram buram ter kokuyordu...

Bu koku ile Müfit Beyin karşısına çıkamazdı ya...

Hem bahusus bu adamla ilk defa bugün buluşacaktı...

Tekrar yukarı çıktı... Üstüne başına biraz lâvanta sürmek istedi... Tuvaletin üzerinden bir şişe aldı...

Lâvantayı eline döktü!...

Hay aksi şeytan hay!... Tevekkeli değil acele işe şeytan karışır dememişler... İşte acele ile tuvaletten lâvanta alıyorum diye tırnaklarındaki ojayu çıkarmak için kullanılan suyu almış parmaklarında oja namına bir şey kalmamıştı...

Böyle cilâsız tırnakla bir kadın hiç sokağa çıkar mı?...

Oturdu... Yeni baştan tırnaklarını cilâladı!...

Fakat kâfir oja kurumaz ki...

Salla bire salla!... Salla bire salla!. elini salla ki kurusun!...

Nihayet saat beşe doğru her işini bitirdi...

Ve sokağa çıktı...

Tam o esnada birdenbire Neriman'la karşılaştı...

— O bonjur Neriman!...

— Bonjur canım!...

— Neriye böyle...

— Sana geliyordum!...

— Eh buyur!...

— Yok oturacak değildim. Seni alıp Selma'lara götürecektim. Malûm ya bugün onların misafir günü , akşama da dehşetli eğlence var!... Hem Selma'ların kokteyli meşhur... İçer içer dansederiz...

— Canım nasıl olur?... Benim işim var!...

— Canım bir telefon eder atlatırsın!...

— Eh peki...

Hanımefendi içeri girdi. Telefonu açtı:

— İstanbul 1560 ... Neresi?... Ha Şehremaneti mi?... Muavin Şerif B. sizmisiniz?... Ben Şehremini Mebrure Hüseyin!... Beni Müfit Bey isminde bir müteahhit bekliyecekti, söyliyin ona yarın gelsin!...

Mümtaz Faik

Bu ne perhiz bu ne turşu

[Birinci sahifeden mabaid]

vazifelerinden çıkarılmıyacaklarını kim temin edebilir. İki sene evvel şirkete Türk memurları alınması ve bunların hukukunun emniyet altında bulunması için Nafıa Vekâletine müraacat eden terceme kalemi amiri Haşim Beye (Şirket aleyhinde bulundu) diye derhal işten el çektirilmiş ve kadro fazlası addedilerek vazifesine nihayet verilmişti. Haşim B. bundan çok müteessir olmuş ve hatta bir müddet sonra bu teessürüne galebe edemiyerek bileklerinin damarlarını kesmek suretile intihar etmişti.

Bu sene de sinni tekaüde geldi diye bir kaç Türk'e yol verilmekte ve buna mukabil Yunanlı, ecnebi, Rum, Ermeni, Yahudi memurlar Türk memurların elim vaziyeti ve Haşim Beyin feci akibetile istihza edercesine, bol bol ikramiyelerle taltif edilmektedirler.

Bu şirketteki memuriyetler, Türk'lerden başkası için babadan aileye, evlâda intikal eden bir nevi mirastır. Şirkete giren bir hıristiyan memur, ayni şirkete kendi evlâtlarını da yerleştirir. Meselâ anahtarcı Viktor Melâdinof vazife aldıktan sonra oğullarından Aleksandr Melâdinof, Koço Melâdinof'u da orada birer vazifeye yerleştirmiştir. Acaba bu vazifeleri çok daha iyi yapacak Türk yok mudur?

Meselâ çok mühim olduğu için bugün gene şu noktayı işaretle üzerinde tevakkuf ediyoruz:

Terkos kumpanyasındaki diğer memurlar gibi anahtarcılar da kâmilen hıristiyandır. Su sevkiyatı kâmilen gayri Türklerin elindedir. Bir yangın zuhurunda su verilmesi bu adamların insafına bağlıdır. Hakikaten kos koca bir şehrin hayatı, sıhhati, serveti böyle gayri Türklerin elinde nasıl bırakılmış, nasıl bırakılır ve hâlâ da nasıl bırakılmaktadır, hayret ediyoruz!

***

Sabah refiklerimizden biri dünkü nüshasında bu su mes'elesinden bahsederken salâhiyettar bir zatın mütaleasını kaydediyor. Bu salâhiyettar zata nazaran «Terkos kumpanyasının içinde bulunduğu vaziyet, makul taleplerin hemen kabul edilmesini amir olacak şekilde» imiş!.. Mütaleatının bir yerinde şayanı hayret bir telâkki ile «Şirketin deruhte ettiği işi başarmak hususundaki hüsnü niyeti malûm olduğu» kanaatinde bulunan bu zat, gene ayni mütaleasında:

« ...... Tevziatın bugünkü intizamsız şekli yalnız tesisatın noksan olmasından ileri gelmiyor. Bu intizamsızlık ayni zamanda şirket idaresinin ruhuna sinmiş bir ihmalkârlığın neticesidir.» Diyor ve gene şirketin «hüsnü niyetinden» emin olan bu zat:

«Şirketin abonelerine çıkardığı müşkülât nihayetsizdir. Saat kirası, tamir ücreti ve müteaddit isimlerle çekilen paranın haddü hesabı yoktur.»

Demekten men'i nefis edemiyor ve böyle iler tutar yeri kalmıyan ve hiç bir sözünü tutmadığı senelerdenberi filen sabit olan bu sabıkalı şirketin, yeni tedbirler alınarak, mukavelesine yeni maddeler ilâvesile «ortaya İstanbul'luları memnun edecek bir şirket çıkacaktır.»

Neticesine varıyor. Bu ne perhiz, bu ne turşu!.. Anlaşılıyor ki salâhiyettar olduğu söylenen bu muhterem zat gene terkos kumpanyasının lehindedir ve onun bundan sonra dürüst hareketle İstanbul halkını memnun edeceğinden emindir.

Fakat görünen köy kılâvuz istemez! Dünyada belki herkesten, her müesseseden hüsnü niyet ümit edilir ve beklenir. Fakat Terkos kumpanyasında bunun zerresi olmadığına İstanbul'un harap manzarası kadar feci, acı bir delil ve isbat olabilir mi? Binaenaleyh hâlâ bu kumpanyanın hüsnü niyetinden emin olmak istiyenlerin hüsnü niyetlerinden şüphe edersek, mazur görülmeliyiz!

VUKUAT

Otomobil kazaları

Tramvaz-otomobil

Şişli - Tünel arasında işliyen ve 65 numaralı vatmanın idaresinde bulunan tramvay arabası657 numaralı otomobil ile müsademe etmiştir. Müsademe neticesinde otomobil hasara uğramıştır. Nüfusça bir kaza olmamıştır.

Hırsızlıklar

Hırsız Amerikalı

Dadaniag isminde bir Amerikalı, Galatada Eftopulos otelinde Avusturyalı makinist Hans'a ait 150 liralık bir çeki çalmıştır.

Amerikalı bu çeki Felemenk bankasından tahsil ederken yakalanmıştır.

Maarifte ve mekteplerde

Mülkiye mektebinde kız talebe yok

Evvelki gün 53 üncü yıl dönümünü idrak eden mektebi mülkiye, şimdiye kadar 1500ü mütecaviz talebe yetiştirmiştir. Diğer Âli mekteplerde ve Darülfünun fakültelerinde kız talebe olduğu halde mektebi mülkiyenin hiç bir kız talebe ve mezunu yoktur. Mektep müdürü Baban azde Hüseyin Şükrü B. bu hususta kendisile görüşen muharririmize demiştir ki:

«— Mektebe kabul edilmek üzere hiç bir hanım tarafından müracaat vakı olmamıştır. Yeni senei dersiye başında böyle müracaat olursa mes'ele tabii tetkik edilecektir. Nizamnamede, esasen kız ve erkek diye fark yoktur. Türk tebaası olmak ve 25 yaşından yukarı olmamak kaydı vardır.

Sefaretlerde

Amerika sefiri Ankara'dan geldi

İsviçre'den avdetle Ankara'ya gitmiş olan Amerika sefiri Mr. Gru, Hariciye Vekili Tevfik Rüştü eyle görüştükten sonra, dün sabah ekspresle şehrimize avdet etmiştir.

Sabık İtalya sefiri perşembe günü gidiyor

İtalya'nın Berlin sefirliğine nakledilen S. Orsine Barone perşembe günü Roma'ya hareket edecektir.

Müteferrik

Kozmeto'nun bir mektubu

Maliye Vekâletince tahakkuk ettirilen gümrük sui istimalinde ismi geçen Kozmeta'dan dün bir mektup aldık. Bunda "mevzuubahs gümrük muamelesile hiç bir alâkası olmadığı,, nı bildirmektedir.

Kozmeta'ya ait buğdaylardan 40 bin lira noksan resim alınmak suretile yapılan sui istimal hakkında icap eden tahkikat Maliye Vekâletince icra edilmiş ve hadise bu neticeden sonra neşredilmiştir.

Alâkadar makamlar mes'ele üzerinde tetkikatlarına devam etmektedirler. Kozmeta'nın alâkadar olup olmadığı bittabi pek yakında tahkikat raporundan anlaşılacaktır.

Sadullah Bey geldi ve Yalova'ya gitti

Seyrisefain umumî müdürü Sadullah Bey, dün sabah ekspresle Ankara'dan şehrimize gelmiş ve öğle üzeri Yalova'ya hareket etmiştir.

Sadulah B. Ankara'da imar işleri hakkında izahat vermiştir.

Yalova'da yapılan tesisat ve ıslahatın bazı nevakısı da az bir zaman zarfınad ikmal edilecektir.

Liman reisi Kefken'e gidiyor

İstanbul liman reisi Hayretin B. bugün teftiş için şehrimizden Kefken'e gidecek ve üç gün sonra avdet edecektir.

Limanda

Kontrol derhal yapılacak

İstanbul limanı sahil sıhhıye merkezinin Galata idaresinde dahi badema, İstanbul limanına gece saat 24 de kadar muvasalât edecek vapurların, sıhhî muamelelerinin ifası için, acenteleri tarafından gündüzden mezkûr liman sahil sıhhiyesine, ihbar edilmesi mecburiyeti refedilmiştir.

Guruptan sonra saat 24 de kadar İstanbul limanına gelecek gemilerin, sıhhî kontrol muameleleri derhal ifa olunacaktır.

İnhisarlarda

Behçet B. tekrar Ankara'ya gidecek

Ankara'dan avdet eden tütün inhisarı U. M. Behçet B. iki güne kadar tekrar Ankara'ya gidecek ve B. M. M. encümenlerinde yeni tütün ve inhisar lâyıhalarının müzakeresinde hazır bulunacaktır.

Medeniyet ve insaniyete hizmet edenler

Rey dereceleri

Reylerin tasnifine ve neticenin neşrine devam ediyoruz.

İsmi	Rey miktarı
Pastör	5146
Gutenberg	4601
Edison	4599
Mimar Koca Sinan	3852
D. Papen ve C. Vat	2318
Rontken	2267
Markoni	2231
Cenner	1895
Stefensin	1877
Franklen	1540
Mm. ve N. Küri	1408
Kristof Kolomp	1257
Fulton	1216
Morton	1198
Vitiston	826
Kleman Ader	705
Hanri Resmer	704
Lâvaziye	685
Fon Zeplin	574
İbrahim müteferrika	571
İbni Sina	554
Bethofen	498
Arşimet	484
Aleksander Bel	482
Macellan	444
Nobel	412
J. J. Ruso	411
Galile	405
Sir Arkrayt	298
Farabî	265
Kant	259
Monteskiyö	247
Mongolfiyeler	241
Lort Kelvin	239

Spor

Bugün yapılacak müsabakalar

Bugün Taksim sitadyumunda küçük takımlar arasında tertiped ilen kupa maçları icra edilecektir.

Bugün karşılaşacak küçük takımlar şunlardır: Galatasaray - Vefa, İs Spor - Kumkabı Topkapı, Fenerbahçe - Beşiktaş.

Bundan başka Harbiye ile Askeri sanayi arasında da hususî bir maç yapılacaktır. Müsabakalara saat 11 de bşlanacaktır.

Kadıköyündeki maçlar

Kadıköy sahasında da Beylerbeyi - Topkapı, Kasımpaşa - Eyüp - Altınordu - Hilâl takımları arasında liğ maçları yapılacaktır

memleket haberleri

İzmir'de silâh taşımak yasak

Silâh taşımak yüzünden kanlı ve ölümlü hadiseler vukuunu nazarı dikkate alan İzmir vilâyeti kaymakamlıklara bir tamim göndermiş ve polis müdürlüğüne de tebliğatta bulunulmuştur. İzmir'de ve kazalarda silâh taşıyanlar hakkında takibatı kanuniye yapılacak ve silâhları müsadere edilecektir.

İdam kararı

Bartın'da Ali kâhya oğlu Kara Hasan, ve kardeşi Hüseyin'in Emin ağa isminde bir adamın oğlu ile gelinini öldürdükleri arkadaşları Tahsin, Safranbolu - Bartın soygunu, yaptıkları ve daha bir çok vak'aların failleri oldukları anlaşildığından idamlarına karar verilmiştir.

Çiçekçi cemiyeti

Niğde'ye tabi Bor kasabasında «Meyvalı ve meyvasız ağaç ve çiçekleri teksir cemiyeti» namile yeni bir cemiyet teşekkül etmiştir.

Kardeş katili

Adana'da Yamıçlı mahallesinde Ali isminde biri kız kardeşi lûtfiyeyi öldürmüştür. Katil yakalanmış ve kardeşini namussuzluk yaptığı için öldürdüğünü söylemiştir.

Millet mektepleri

İzmir mıntakasındaki 1751 mektepte 54740 kişi okumaktadır.

Büyük bir fırın

İzmir belediyesi günde 56000 okka ekmek çıkaracak büyük bir fırın yaptıracaktır.

Balıkesirde kızıl hastalığı

Balikesir'de son günlerde kızıl hastalığı zuhur etmiştir. Türk Dili refikimizin verdiği malûmata göre bu hastalık yüzünden vefat edenler de vardır.

İnsan değil hayvan!

İnegöl'ün Fıtık köyünden Firdevs isminde 14 yaşında bir kız ninesi ile beraber köylerine gitmekteler iken Kurşunlu köyünden iki şahıs önlerine çıkarak Firdevs'e taarruz etmek istemişlerdir. Küçük kız kaçmak, ninesi bu edepsizlere mukavemet göstermek istemiş ise de muvaffak olamamıştır.

Bir canavar vahşeti ile hareket eden bu iki edepsizden birisi kızın ninesini yakaladığı gibi yere yatırmış, ve boğazını sıkmağa başlamıştır. Diğeri de kızı bir ağacın yanına götürerek belinden çözdüğü kayışla saçlarından ağaca bağlıyarak hayvaniliğini icraya muvaffak olmuştur.

Bundan sonra iki namus düşmanı sıvışıp gitmişlerdir.

Jandarmalar kız ile ninesini Kurşunlu'ya götürüp köyde herkesi bunların önünden geçirmişlerdir. Mücrimler de kadın ve kızın önünde resmi geçit yaparlarken ihtiyar kadın bir çığlık kopararak Mehmet ve Selim isminde iki şahsı göstermiştir.

Karabağ hadisesi failleri

Konya dahilinde Karabağ köyünde İshak isminde bir yobazın Konya tüccarından Acem zade Murat Ef. nin evini köylülere yıktırdığını ve vak'a faillerinin Konya'ya getirildiklerini dün tafsilâtı ile yazmıştık. Bunlardan beşi Vali tarafından ilk defa olarak isticvap edildikten sonra hapisaneye iade edilmişlerdir.

Bugün mutlaka görmeniz lâzım gelen şaheser

MELEK SİNEMASIND

irae edilmekte olan :

MONTE KRİSTO

söperfilimdir. Bugün umumî dühuliye 45 kuruş olmak üzere saat 11 de matine Diğer seanslar 12 3/4, 14 3/4 16 3/4 ve 18 3/4 dir.

İlâveten spor ve gençlik serisinin 3 üncü senesi No. 1

Suvarede: ROSİTA DARİOS ve dört kast

gitarist Fiatlarda zammiyat yoktur.

SON KALE

harikulâde filim

Yakında ASRÎ SİNEMADA gösterilecekti

ALEMDAR SİNEMASINDA

Bugün emsalsiz program

ASRÎ KAZANOVA — HARRİ LİTKİ tarafından

DÜZTABAN ve BASTİBACAK ANAFORCU — İki canciğer komiğin son temsili

Her iki program birden - Dühuliye 25 kuruştur

Matineler: 1½, 3½ ve 6½, de, gece 9¼

İKİ AHBAB ÇAVUŞLARın maceralarını hepiniz ukudunuz lâkin onları seyretmek iç bugün

ETUAL SİNEMASINA

gitmelisiniz.

Pazar gününden itibaren : Şehzadebaşında

HİLÂL SİNEMASINDA

Bu senenin iki büyük filmi birden

PARA KURDU — JORJ BANKROFT

SEVDA PAZAR — BİLLİ DOV

TAHMİNLERİMİZ TAHAKKUK ETMİŞTİR

Dün akşam

ASRÎ SİNEMAYI

hıncahınç dolduran azim kalabalık tarifi gayri kabil, derece komik sahnelerle dolu

MALEK SİNEMACI

gayet güldürücü filminin mümessili meşhur ve sevimli kom MALEK i kahkahalar arasında medit ve sürekli bir sure alkışlamıştır. Şimdiye kadar gördüğümüz MALEK f lmleri en mükemmelidir. Fantazist dansör ve şan ör SİRANO WAYLEİ in gayet orijinal numarası Japon İhramı par muvaffakiyetleri kazanmıştır.

ELHAMRA SİNEMASININ

Her seansta hinca hinc dolu salonunda

BROADVEY MELODİ

filminin iraesine parlak muvaffakiyetlerle devam olunma tedır. Saat 11 de tenzilâtli fiatlarla matine

Sesli ve şarkılı filimlerin en güzeli ve müessiri NA KAROL un ve KARİ KOPER in temsili

GÜNAHKÂR MELEK

filmi Revealers Jazz müzikasının terennümatı arasında yakında

ELHAMRA SİNEMASIND

gösterilecektir.

Bugün saat 18,30 ta matine olarak FRANSIZ TİYATROSUEDA meşhur viyolonist JAN KUBELİk in veda resitali verilecektir.

İstanbul radyosu

Bu akşamki prog

17,30-18,30 Saz heyeti-Borsa ha

18,30-20,30 Jazz-band orkestra Poète et Paysan ov Ziboulka. Martin-Va so-solo. Verdi. Aid sie. Violo-solo. Le nerliebe, pot pour orkestra.

20,30-22,30 Saz heyeti - Anado haberleri.

ALENİ TEŞEKKÜR

Refikam Sahiye Hanıma Alemdar sıhhat yurdunda muvaffakiyetle ameliyat icra ederek kendisini bir mevti muhakkaktan kurtaran nısaiye mütehassısı ve Gülhane tatbikat mektebi müdürü Dr. Refik Münür Beyfendi üsdadımıza vicdanen ifasına mecbur kaldığım teşekküratımı arz ve iblâğa kıymetli gazetenizin tavassutunu rica eylerim efendim.

Malatya ağır ceza mahkeme azası
Tevfik

Daima genç ve güzel olmak istermisiniz

ANTRID — ANTRID

Kullanınız

Antrid, veçhin letafetini muhafaza eder. Antrid: Leke, çil, ergenlik, sivilce, kepeklenme çizgi ve buruşuklukları izale kudretini haizdir.

Foto Sürey

Beyoğlu İstiklâl Cadde İstanbul İş Bankası sında No: 22

Fotoğraf ve Sinema Fotoğraf ve Sinema

Foto Süreyya çok zel resim çek

ŞEHREMANETİ

Tepebaşı sunda matine 15,30 da ÇİFTE 3 p nakleden Nurİ her akşam fiatlar lat yap

Borsa

Kambiyo ve Nukut	Açıldı	Kapandı
Nukut		
İsterlin İngiliz	1115 --	1075 --
Dolar Amerika	230 --	230 --
20 Frank Fransız	184 —	184 —
20 Liret İtalya	235 —	235 —
20 Frank Belçika	123 75	123 75
20 Drahmi Yunan	59 —	59 —
20 Frank İsviçre	856 —	856 —
20 Leva Bulgar	32 25	32 25
1 Florin Felemenk	88 25	88 25
20 Koron Çekoslovak	139 25	139 25
1 Şilin Avusturya	31 75	31 75
1 Rayhşmark Almanya	55 —	55 —
1 Zeloti Lehistan	25 —	25 —
20 Ley Romanya	27 50	27 25
20 Dinar Yugoslavya	7 75	7 75
1 Çervoneç Sovyet		
Kambiyo		
Londra 1 İsterlin Kuruş	1110 --	1073 --
Nüy. bir Türk lirası dolar	0,43 95,87	9,43 50
Paris bir Türk lirası Frank	11 16	11 54
Milano bir Türk „ Liret	8 39	8 07
Brüksel „ „ „ Belga	3 13,75	3 24,75
Cenevre „ „ „ Frank	2 39	2 26
Sofya „ „ „ Leva	60 02,50	62 75
Amsterdam „ „ Florin	108,75	112,50
Madrit „ „ „ Pezeta	3 11,50	3 22,50
Berlin „ „ „ Mark	1 58,50	1 89,75
Varşova „ Zeloti	3 89	4 02,75
Bükreş 20 Ley Kuruş	27 50	27 25
Rusya 1 Çervoneç Kuruş	1126 —	1129 —

Eşham ve Tahvilât	Açıldı	Kapandı
Tahvilât		
Dahili istikraz % 1	— —	— —
Düyunu muvahhide % 4	195 50	196 —
Ru. demir yollar ikramiyeli	6 75	6 75
A. „ A tertibi % 4 buçuk	— —	— —
A. „ D „ „ „ „	— —	— —
A. „ F „ „	— —	— —
Galata - Beyoğlu Tünel	— —	— —
Hisse Senedatı		
İş Bankası	— —	— —
İstanbul Tramvay şirketi	75 —	75 —
Anadolu demir yolu „	24 75	24 75
Osmanlı Bankası	— —	— —

Ticaret ve Zahire Borsası

Dünkü Zahire Vasatileri

Cinsi	Aşağı Ku	Aşağı Pa	Yukarı Ku	Yukarı Pa
Buğday				
Yumuşak	14	10	15	25
Kızılca	—	—	—	—
Sünter	—	—	—	—
Sert	15	15	—	—
Bulgaristan				
Zahireler				
Çavdar	10	30	—	—
Arpa	—	—	—	—
Mısır	—	—	—	—
Un				
Ekstra Ekstra	—	—	—	—
Ekstra	—	—	—	—
Birinci yumuşak	—	—	—	—
Birinci sert	—	—	—	—
İkinci „	—	—	—	—
Üçüncü „	—	—	—	—
Afyon Hacıköy	—	—	—	—
Tiftik Bolvadin	175	—	185	—
Yapağı Kasap başı beyaz	—	—	—	—
Fındık sivri Görele	70	--	—	--

İstanbul Hayvan Borsası 4-12-929

Diri hayvan satışları

Cinsi	Adet	Kilo fiatı Asgari Ku	Asgari Sa	Azami Ku	Azami Sa
Kıvırcık	413	23		33	
Dağlıç	--	—		—	
Karaman	2056	24		31	
Karayaka	—	—		—	
Kuzu	—	—		—	
Oğlak	—	—		—	
Sığır	—	—		—	
Öküz	34	5		16	
İnek	32	12		16	

Et satışları

Cinsi	Kilo fiatı Asgarî Ku	Asgarî Sa	Azamî Ku	Azamî Sa
Kıvırcık	39	—	62	40
Dağlıç	—	—	—	—
Karaman	40	56	56	16
Karayaka	—	—	—	—
Kuzu	—	—	—	—
Keçi (Kara)	31	—	46	80
Sığır	—	—	—	—
Öküz	19	50	30	56
Manda	23	40	27	30

Limanda

Bugün gelecek vapurlar

Vapurun ismi	Bandırası	Geleceği liman
Aporto	İng.	Maltadan
Recel Karol	Rom.	Köstenceden
İzzeti Sergief	Sov	Batumdan

Bugün gidecek vapurlar

Vapurun ismi	Bandırası	Gideceği liman
L. Fresine	Fr.	Marsilyaya
Pomern	Alm.	Hamburga
Trentino	İng.	Londraya
Friken	„	
Gaştayn	İta.	Köstenceye
gülcemal	Tür.	İzmire

Dr. Osman Şerafettin

Emrazı sariye mütehassısı

Tifo, Firengi, Malarya, Verem Kanlı basur gibi Sarî hastalıkların tedavisi ve bu hastalıkların laburatuar ve rontken muayenatı icra edilir. Cumadan maada her gün bir buçuktan Cığaloğlu nuruosmaniye caddesi 19 telefon istanbul 893

Doktor A. kutiel

Elektirik makineleriyle belsoğukluğu, idrar darlığı, prostat, ademiiktidar, bel gevşekliği cilt ve firengiyi ağrısız tedavi eder. Karaköyde Börekçi fırını sırasında 3

Yazmak için Altın ve Osmiridyumu kullanınız

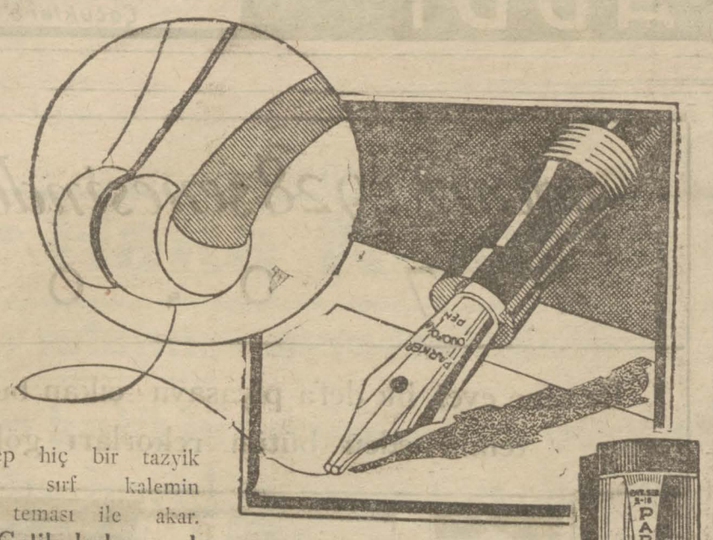

Mürekkep hiç bir tazyik etmeden sırf kalemin kâğıda teması ile akar.

Çelik kalem uçlarımızı her daim değiştirmeğe ne hacet

Parker Duofold kalemi hafifçe kâğıt üzerine kayar. İmal edildiği altın alestiki ve yumuşaktır. Parker ucu kâğıda ilişmez ve değiştirmeğe lüzum göstermez. Senelerce istimalden sonra osmiridyumundan mamul ucunda hiç aşınma alâimi görülemez.

(Gayet ince, orta, kalın orta, düz, mail...) gibi altı muhtelif uç arasında elinize ve yazınıza uygun olanı mutlaka bulacaksınız.

Kalem tam bir muvazene ile gayet hafif ve rahat olarak elinizde durur. Zarfı kırılmaz bir maddeden yapılmıştır.

Mürekkep hususî surette imal olunmuş bir boru vasıtasile doğrudan doğruya uca kadar gelir ve muntazaman akar.

Kalem hiç bir aletin muavenetine ihtiyaç olmadan doğrudan doğruya hokkadan doldurulur. Parker Duofold'un muhtelif harikulâde çeşitleri göstermesini kırtasiyecinizden talep ediniz ve tecrübesini bizzat kendiniz yapınız.

4 cinsin fiatı

Parker Duofold 10.- Ltq. 12,50 Ltq. 15.- Ltq. 17,50 Ltq.

Tafsilât için İstanbulda G. Dielmann ve Bill Ticarethanesine müracaat.

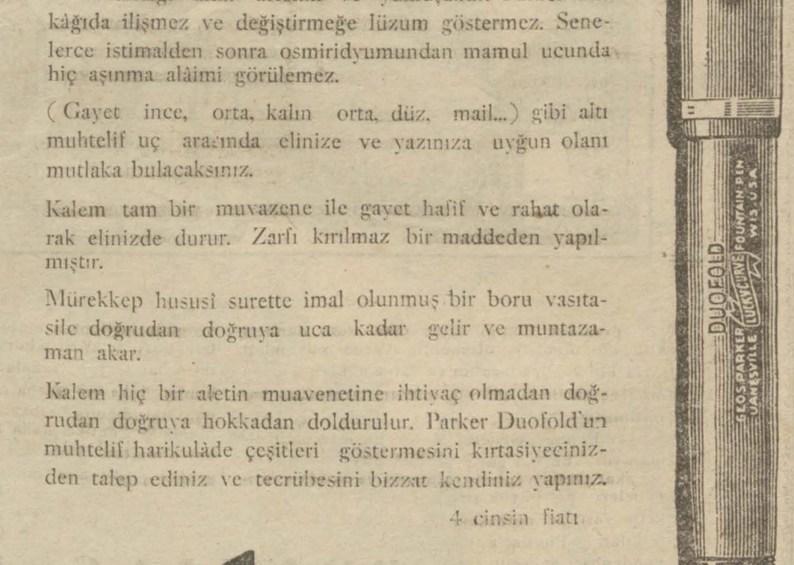

Malzemei beytiyesi hemen işinizi teshil hem de evinizi tezyin eder

AEG

Türk Anonim Elektrik şirketi umumiyesi Galata: Bahtiyar han

Ekmek ve yaş sebze münakasası:

İstanbul Nafıa Fen mektebi mübayaat komisyonundan:

Mektebin 930 senesi mayısı gayesine kadar iaşe ihtiyacı olan ekmek ile yaş sebzesine yevmi ihalede talip zuhur etmemesine binaen 29-12-929 pazar günü kapalı zarf usuliyle yeniden Münakasaya konulduğundan taliplerin ihale günü saat 13 te mektepte toplanan komisyona teminat makbuzlariyle müracaatları.

NAİM VAPURLARI

İzmir Postası

Seri, lüks ve muntazam olan **ADNAN** vapuru kânunuevvelin **9 uncu pazartesi** günü 16da Galata rıhtımından hareketle (İzmir)e ve çarşamba günü İzmirden İstanbula hareket eder.

Galata Gümrük karşısında Site Fransez hanında 12 numarada Umumî acentalığına müracaat. Telefon Beyoğlu: 1041

Dr. Semiramis Ekrem H.

Çocuk ve emzikteki çocuk hastalıkları mütehassısı

Dr. Ekrem Behçet

Etfal hastanesi boğaz, kulak, burun hastalıkları mütehassısı

Tepebaşı, tramvay istasyonu karşısında Mustafa Bey apartımanında Telefon: Beyoğlu 2496

BİR HANIM ARANIYOR

Felemenk Bahrisefit Bankası Galata şubesinden Fransızca bilir bir hanım aranıyor. Mezkûr Bankada Vefik Beye müracaat.

Nakil

Sürre eminizade İsmail Ratip Bey idarehanesini Bağçekapuda dördüncü Vakıf hanının dördüncü katında 23, 24, 25 numaraya nakleylediği ilân olunur.

Edirne asliye mahkemesinden: Edirnenin kiremitçi Hacı Halil m. Mestan kerimesi Hüsniye Hanım ile İstanbul'da Beşiktaş'ta orta bahçede Mısrlı oğlu sokağında Azmi Efendi bostanı ittisalinde 7 numarada validesi Penbe Hanım nezdinde mukim Hulûsi Efendi arasındaki davada tarafeynin boşanmalarına ve kabahatli olan Hulûsi Efendinin bir sene müddetle evlenmekten memnuiyetine karar verilmesinden mumaileyhin ikametgâhının meçhuliyeti hasebile keyfiyet ilân olunur.

Büyük Tayyare Piyangosu

YEDİNCİ TERTİP

5. inci keşide: 11 Kânunuevvel 1929

Büyük ikramiye: 50,000 Liradır

Ayrıca:

25,000
15,000
12,000
10,000 Liralık ikramiyeler ve
10,000 „ bir mükâfat

Defterdarlık ilânları

Bakırköy mal müdürlüğünden:

Kazanın Şamlar kariyesinde su bentlerinde azatlı baruthanesine ait taş dibeklerle tahminen 13 ton mikdarı hurde demirin müzayede kaimesinde mübarrer şerait dairesinde 24-11-929 tarihinden 14-12-929 tarihine kadar müzayedeye konulmus olduğundan taliplerin Bakırköy mal müdiriyetinde müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur.

§ Teşekkül eden Adana Elektrik şirketinin ihraç edeceği beheri yüz lira kıymetinde 1-10000 numaraya kadar on bin adet hisse senedinin Damga resmi 19048 numaralı ve 25/11/929 tarihli makbuz mukabilinde istifa edilmişmiştir.

Kız amelî hayat mektebi müdürlüğünden:

Kız Amelî hayat mektebinde hususî keman ve piyano dersleri verilmektedir. Piyano muallimi, meşhur piyano muallimi (Iska - çelli) keman muallimi Almanya konservatuvarından mezun Mehmet Ali Feridun Beydir. Cumadan madaa her gün saat 11 den 14e kadar talebe kayıt ve kabul edilmektedir.

UMUM BAKKALLARA

Bakkallar cemiyetinden:

Ticaret odasının 929 kayıt müddeti hitam buluyor. Odaya kayıtlı olan ve olmayan esnafın 930 senesi için sermayeleri nisbetinde kayıtlarının yaptırılması hakkında resmen müracaat edilmesini hey'eti umumiyece karar verilmiş olduğundan bu bapta cemiyetce hazırlanan deftere isimlerini yazdırmak üzere nezdinde Ticaret odası hüviyyet varakası veyahut sair evrakı olanların nihayet 5 gün zarfında cemiyet merkezine getirmeleri ve müracaat etmeyenler hakkında bilâhare cemiyetin bir güna mes'uliyet kabul etmeyeceği ilân olunur.

Bakkallar kooperatifi tarafından Neft Sendikat vasıtasile tevzi edilen halis Batum gazı tenekeleri ve bombaları üzerinde kooperatif etiketine dikkat edilmesi ve etiketsiz gazlar hakkında kooperatifin mes'ul olmayacağı ilân olunur.

Tüccar ve komisyoncuların

NAZARI DİKKATİNE

Yerli mamulâtından bulunan **isperemeçet mumları** bu kerre tenzili fiatla beher kilosu 29 kruştan Tahmis sokağında 26 numaralı mum imalâthanesi ile Tahmis sokağında 6 No.

Abdürrahman ve mezkûr caddede 57 No. Hüsamettin Beyin mağazasında satılmaktadır.

KARON Alman Kitaphanesi

Beyoğlu Tünel meydanında 523

MAARİF VEKÂLETİ

YENİ NEŞRİYAT

Lise III. üncü sınıf için

	Kuruş
Mantık (Hasan Âli Bey)	100
Kozmoğrafya (Ali Yar Bey)	125
Türkiye Coğrafyası (Faik Sabri Bey)	250
Muallim mektepleri için	
Çocuk Ruhu (İbrahim Alâettin Bey)	125
Didaktika (Hasip Ahmet Bey)	100
Mektep Hıfzıssıhhası (Celâl Abdi Bey)	50
Armoni (Cevat Memduh Bey)	60

Toptan ve perakende satış için müracaat mahalli:

DEVLET MATBAASI

SATIŞ YERİ

Hantalzade Tayyar vapuru

AYVALIK - İZMİR POSTA

TAYYA vapuru 8 kân evv PAZAR

Günü saat 17de Sirkeci rıhtımdan hareketle [Gelibolu, nakkale ve Körfez tarikile valık, Dikili ve İzmir]e azi ve avdet edecektir.

Yük ve yolcu için Emin Reşadiye caddesi Rıhtım hadaki idarehanesine müra Tel. İstanbul 1977. Yolcu b vapurda da verilir.

Bayron Marsily ekspresi

Beklenen vapurlar

ANDROS 9 K. evvel Paza
PATRİS 2 25 „ Çarş

Yakında gidecek vapurlar

(ANDROS) vapuru 11 K çarşamba saat 18 de hareket K. evvel çarşamba günü (Marsil muvasalet eder.

(PATRİS 2) vapuru 26 K perşembe sabah saat 10 da ha 27 K. evvel cuma ögle vakti (2 k. sani çarşamba günü (Marsil muvasalet eder.

Dünyanın bütün başlıca lir için doğru bilet ve konşimento

Umum acentaları: Anağnost ve Siskidis Galatada Çinili rıhtım Telefon Beyoğlu 2612-2613. ve Beyoğlu şubeleri beynelmilel vagon kumpanyası.

Galata acenta vekili Galatad norama Han. Tel: B.O. 1082

Sadık Zade Biraderler Vapu

Kara Deniz Muntazam ve Lüks p

Sakarya

Vapuru 8 kânunuevvel **Paza**

Sirkeci rıhtımından hareketle (Z dak, İnebolu, Samsun, Ordu, G Trabzon ve Rize) İskelelerine ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Mo hanı altında acentalığına müt

Telefon adresi: İstanbul

Seyrisefain

Merkez acentası: Galata K başında. Beyoğlu 2362.

Şube acentası: Mahmu hanı altında İstanbul 2740

Antalya Postası

(ANAFARTA) vapuru 8 kânu vel pazar 10 da Galata rıhtım hareketle İzmir Küllük rum Rados Fethiye Finike talyaya gidecek ve dö mezkûr iskelelerle birlikte yan, Mersin, Sakız, Çana Geliboluya uğrıyarak gelec

TRABZON BİRİNCİ POST

(CUMHURİYET) vapuru 9 nuevvel pazartesi 12 de G rıhtımından hareketle İne Samsun, Gireson, Trabzon, Hopaya gidecek ve dönüşte iskelesiyle Rize, sürmene, Tr Tirebolu, Gireson, Ordu, U Samsun, İnebolu, Zonguldağa yarak gelecektir. Hareket gün kabul olunmaz.

11-12 kânunuevvel 929: Ka
14-12 kânunuevvel 929: erk

Türkiye seyrisefain id mütekaidin, eytam ve erami . sani 929 maaşları bâlâda harrer günlerde verilecekti

Satılık hurda demi

Tersane fabrikasında biri yüz ton kadar hurda d satılacaktır. Kat'î ihalesi 21 nunuevvel 929 tarihinde lacağından müzayedeye gi istiyenlerin o gün saat 1 levazım müdürlüğüne gelm

Haydar Rifat Beyi

Miras mes'eleleri Bi
Aynî haklar iki
Borçlar kanunu şerhi Bir
İkbal kütüphan

OKSİMENTOL (PERODEN) Öksürük - Boğaz hastalıklarında. VELUTA SABUNU en sıhhi dir KEFALJİN: baş, diş ve her türlü ağrılara karşı

YEREMLİLERE, SIRACALILARA, UZVİYET VE KEMİK ZAYIFLIKLARINA, HAMİLE VE SÜT VİREN KADINLARA, ÇOCUKLARIN BÜYÜMESİNE, KEMİK KIRIKLIKLARINA, HASTALIKDAN KALKANLARA.

TRİKALSİN MUKAVVİ

DOKTORLARA SORUNUZ
SAF TRİKALSİN
KOMPRİME, KAŞE, TOZ VE GRANÜLE
Günde 3 adet yahut 3 kaşik
Çocuklara nisf.

REYAĞI
nefis ve sıhhate nafi
ız fiatla satılır.
aaltı Camlı Han Ekrem
n : İstanbul 3305

Dr. İhsan Sami
OKOK AŞISI
ğukluğu ve ihtilâtlarına
ek tesirli ye taze aşıdır.
olu Sultan Mahmut tür-
No 189

Emrazı dahiliye
VEREM
s hastalıkları mütehassısı
Doktor
KIP HABIP
ya Yerebatan Hacı Sü-
apartımanında cumartesi,
çarşanba ve persembe.
3035

MIŞ BİR ŞİRKET
muhasebeye vâkıf ve
iskeriye ile alâkası olmı-
Türk genci arıyor.
olanların (F. M.) rumuzile
Yeni postahane 176 nu-
kutu adresine tahriren
ları.

ler mubayaat konundan:

yonumuza merbut leylî
nuallim mekteplerinin kız
meccanî talebesi için
nümuneleri veçhile alına-
elbiseye mahsus gri ve
kumaş ile fotin ve iskar-
lbise imaliyesi, ayrı ayrı
e ve 29-12-929 tarihine
pazar günü saat on altıda
ra kılınmak üzere kapalı
le münakasaya konulmuş-
lerin şeraiti anlamak ve
ri görmek üzere komis-
raatları.

Mahkemei Asliye Birinci Ti-
sinden :
emiryolları ve Limanlar mü-
numiyesi tarafından Ernest
ndi ile İstanbul'da Tahtaka-
e kanze hanında 8 numarada
Efendi aleyhine ikame olunan
lirası 1 şilin 2 pena alacak
snayı tahkikatında ikametgâh
bulunan Levi Zarek Efendi
gata rağmen müddeti muay-
ında tebliği muktezi evrakı
cevap lâyihası vermediğin-
da gıyap kararı verilerek
nan gıyap kararı mahkeme
ine talik kılınmış olduğundan
15 gün zarfında tarifatı ka-
esinde kararı mezkûre itiraz
e 24-12-29 salı günü saat
nahkemeye gelmediği veya
ermediği takdirde vakiaları
addile bir daha mahkemeye
myacağı ilân olunur.

biye nezareti dördüncü şube
iken elyevm ikametgâhı meç-
nan MAHMUT AZIZ Beye
JL IKINCI ICRA MEMURLU-

Oriyent bankasının 28 mayıs
i bir kıt'a senediyle zimme-
atlubu iki yüz kırk liranın
1918 tarihinden itibaren % 9
nievvel 1926 tarihinden itiba-
faiz ki tarihi mezkûre kadar
nan (455) dört yüz elli beş
ıkada mevcut tahvilâtın rehin
ve rehinin paraya çevrilmesi
vaki talebi üzerine tanzim
deme emri ikametgâhınızın
i hasebile tebliğ kılınmadı-
yfiyetin ilânen tebliği suretile
argir olmuş ve olveçhile icra
anununun rehinin paraya çe-
mütedair maddeye tevfikan
ilân edilmiş olduğu ve teyin
iddet te inkıza ve mürur ey-
e borç tesviye kılınmadığı gibi
kanuni dahi seri ve ityan
cihetle tarihi ilândan itiba-
n zarfında borcunuzu verme-
yahut bir itirazı kanuni der-
emediğiniz taktirde bermucibi
mızda olarak rehinin paraya
muamelesine tevessül kılı-
lûmunuz olmak ve satış ihbar
n tebliği makamına kaim bu-
ere ilânı keyfiyet olunur.

Mahkemei Asliye Birinci Ti-
esinden :
yokuşunda Çavuşoğlu hanın-
ticaret etmekte iken ilânı
rar verilmiş olan Trikotaj ve
Türk Anonim şirketinde mev-
n pazarlıkla ve perakende
ahkemece satılmasına karar
lduğundan talip olanların 10-
rihine müsadif salı günü saat
kabil olmadığı taktirde mü-
lerde mahallinde hazır bu-
ilân olunur.

YALNIZ
J. İTKİN
in ima eylediği
PARDESÜLER

Vücudünüzü her türlü tebeddülâtı havaiyeden masun tutacaktır.

Şık ve kusursuz bir biçimde olan bu pardesuler her gün giymek için gayet elverişlidirler.

J. İTKİN tüccar terzi
Beyoğlu, İstiklâl caddesi No. 405
Telefon: Beyoğlu 450

Mühim fırsat
Değirmen yaptırmak istiyenlere

Konya istasyonu depolarında mahfuz bulunan ve Lotr fabrikası mamulâtından olan tam, mükemmel ve modern bir dakik değirmenine ait 100 beygir kuvvetinde motör, kazan, vâls, silindir vesaire vesaire gibi alât ve edevat ehven fiatla satılıktır, Fırsattan istifade etmek istiyenlerin Konyada Merkez otelinde Aziz Beye. İstanbulda Galatada Ömer Abit Han ikinci kat No. (6) ya müracaat eylemeleri

Müttehit Ermis Emniyet Kartal konserve Fabrikaları Türk anonim şirketi Galatadaki idarehanesini 30 T. Sani 929 tarihinden itibaren zirdeki yeni adrese nakleylemiştir.

İstanbul Eminönü meydanı köprü karşısı No 12
Telefon İstanbul 1980

Doğramacılara ilân

Zonguldak Yüksek Maden Mühendis mektebi için
4 Adet muallim yazıhanesi. (Kara ağaçtan sarı renkte cilâlı.)
4 „ Bahçe rahlesi (Yeşil renkte yaylı, boyalı.)

İmal ettirilecektir. Bu eşya tarihi ilândan itibaren (20) gün müddetle ve kapalı zürf usulile münakasaya konulmuştur. İzahat almak ve şeraiti görmek isteyenlerin İstanbulda Şehremaneti civarında İstanbul mıntakası Maden Mühendisliğine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Maarif Vekâletinden:

Kayseri, Maraş, Isparta, Erzurum, Çangırı Maarif müdürlükleri münhaldir.

Yüksek mektepler mezunlarından bu vazifelere talip olanların gerek şifahen ve gerekse tahriren müsbit vesikalariyle Maarif Vekâleti ilk tedrisat umum müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

İzmir belediyesinden:

Belediye kimyahanesine muktezi alât ve edevatı kimyeviyenin mubayaası kapalı zarfla münakasaya vazedilmiştir. 1553 lira bedeli keşfi olan bu levazımatın şartnamesini görmek evsafını öğrenmek ve tekliflerini vermek üzere 26/11/929/ tarihinden itibaren 16/12/929 da saat 16 ya kadar İzmir belediyesi mubayaat komisyonuna müracaat etmeleri ilân olunur.

İzmir belediyesinden:

Belediyenin zührevi hastalıklar dispanseri için muktezi (Neo) ve (Miyo) salvarsanının mübayaası kapalı zarfla münakasaya vazedilmiştir.

Taliplerin şeraiti, levazımatın evsafını görmek ve münakasaya girmek üzere 24/11/929 tarihinden itibaren 14/12/929 da saat 16 ya kadar belediye mübayaat komisyonuna müracaatları ilân olunur.

Posta ve telgraf levazım müdürlüğünden

Ankara telsiz istasyonları için kapalı zarf usulile 40 ton gazoyl münakasaya konulmuştur. Münakasa 21-12-929 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 te icra kılınacağından taliplerin bu baptaki şartnameyi görmek için her gün ve münakasaya iştirak için de tarihi mezkûrda İstanbulda Yeni Postahane de levazım müdürlüğünde müteşekkil mubayaat komisyonu riyasetine müracaatları.

Ecza depolarının nazarı dikkatine

İstanbul ithalât gümrüğünden:

Kaçak olarak derdest olunan birer gramlık 596 şişe kukain ile yüzer gramlık paketlere mevzu 11 kilo aspirin 7-12-929 cumartesi günü İstanbul ithalât gümrüğü satış ambarında bilmüzayede satılacağı ilân olunur.

yalnız 1928 senesinde satılan!
2 7 0 , 0 0 0

Üç sene evel ilk defa piyasaya çıkan bu araba, kolay şöhret temin eden bütün rekorları gölgede bıraktı.

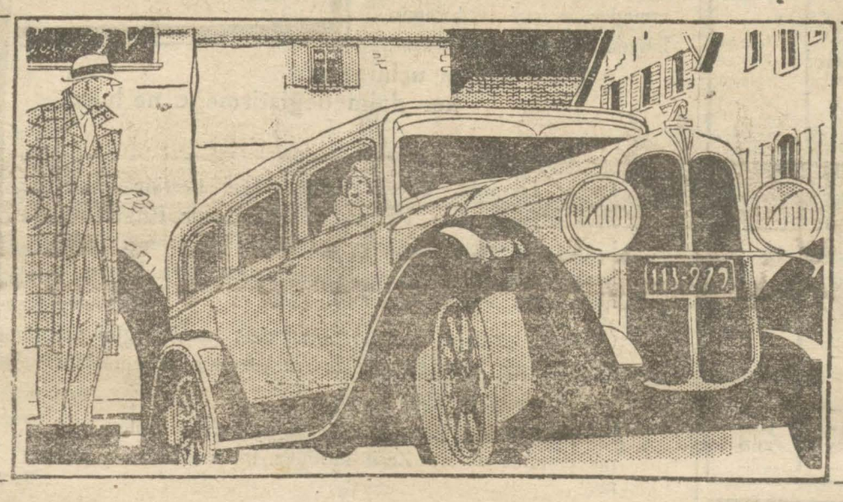

İlk piyasaya çıktığı tarih olan 1926 danberi bu altı silindirli otomobil, yarım milyondan fazla otomobilci tarafından satın alınmıştır. Son iki sene zarfında 463 bin müşteri tarafından kapışılmıştır.

Eğer Pontiac, General Motors'un mamulâtı olmasaydı, bu hal garip görünürdü.

Fakat teknisiyenlerin maharet ve iktidarı, tecrübeleri, bu büyük şirketin vâsi ve muazzam teşkilâtı, Pontiac'a ilk günden beri herkesin emniyetini kazandırdı. Fiatı gayet ehven olmakla beraber, Pontiac, General Motors'un mamulâtına has olan bütün tekâmülâttan istifade etmektedir zira mevadı iptidaiye ve malzeme toptan mübayaa edilir, fenni ve kat'i tetebbuat, tetkikat lâboratuvarlarında yapılır, ve ihtisaslar tecrübe sahalarında elde edilir. Bütün bunlar, lüks bir araba olduğu halde Pontiac'ın ucuz satıldığının esbabını izah etmeğe kâfidir. Mamafih Pontiac daha fazla tekemmülâta mazhar olmuştur. Pistonun kutru eskisinden daha geniştir, pistonun tulü seyri daha uzundur, ve bu suretle kuvveti artmıştır. Karoserileri eskilerine nispeten daha geniştir. Sür'atinin tezayüdüne rağmen dahili inbisatlı frenler arabaya mutlak bir emniyet bahşeder.

Acentadan yeni modellerin bir tecrübesini talep ediniz.

PONTIAC

TÜRKİYE ACENTALIKLARI:
Kadı Zade MehmetSenihi Bey
İstanbul-Beyoğlu, Taksim-Milli Garaj
MüftüZadeMehmetHayri ve AliVeliMehmetAli
GAZİAYİNTAP
Rasih Zade Biraderler, ADANA

FARİNAL
(ÇOCUK GIDASI)
Çocuğunuza kuvvet ve sıhhat verir, gür-büzleştirir.
eczanelerden arayınız.

SPOR
Hayattan zevkalmak ve daima neşeli, sıhhatlı ve faal bulunmak âsabı kuvvetten düşürmemekle mümkündür. Sihhatinizi muhafaza, sinirlerinizi takviye faaliyetinizi tezyit için küçükler ve büyükler tarafından mükemmel bir kuvvet ilâcı olarak tanılan

Arsénoferratose
kullanınız.
Her eczanede bulunur.

UNİA
Fabrikalarının hakiki
"Ventzki,"
pullukları ve sair ziraat makineleri ehven fiat ve muvafık şeraitle satılır.

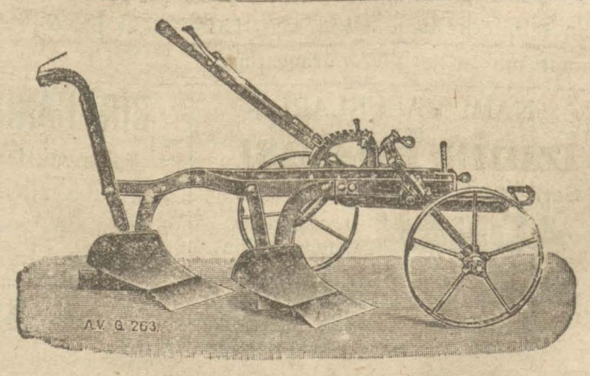

Umum vekilleri: BAYINDIRLI LOKMAN VE ŞÜREKİ
Galatada Perşembe Pazarında Zincirli Han sokağı No 8

Öksürenlere Katranı Hakkı Ekrem

Satılacak veya devredilecek mağaza

Sirkeci istasyonu ile Borsa arasında kâin ve çok müşterisi bulunan bir gramofon, saat ve fotograf makineleri mağazası satılacak veya devredilecektir. İstanbulda Havuzlu hanında 21 numaraya müracaat olunması.

Toptan ve perakende
FENNÎ GÖZLUKÇÜ
HASAN MÜN'İM
İstanbul, Bahçekapı İş Bankası karşısında No. 15

Saatçilik âlemini hayrette bırakan ve dünyaca fevkalâde bir şöhreti haiz zarif dakik ve ucuz
OMEGA
saatleridir
Acenta ve depoziterleri: İstanbul Çarşuyu kebir.
BOĞOS K. ARABYAN

PERTEV
MÜSTAHZARI
PERTEV Şurubu
PERTEV Briyantin
PERTEV Kolonyası
PERTEV Pudrası
FABRİKASI
İstanbul Çenberli Taş

M. KURİS
KÜRK MAĞAZASI
Beyoğlunda İstiklâl caddesi No. 409 Hazır ve ismarlama her nevi kürklerin en son moda ve müntahap çeşitleri. Fiatler rekabet kabul etmez.

BAKÜS RAKISI